

VINERI • 8 IULIE 2005 • ANUL LV NR.27

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

www.foaia.hu / foaia@axelero.hu

Copiii au plecat de la Jula mai bogați în cunoștințe
„Mi-a plăcut să privesc cerul și să cred că se întâmplă ceva în Cosmos”
„Am fost legat permanent de pământ, de iarba verde de acasă...”

CALENDAR ORTODOX

- 11 iulie, luni – Sf. Mare Muceniță Eufimia; Sf. Olga, Împărăteasa Rusiei; Cuv. Leon din Mandra
12 iulie, marți – Sf. Mucenici Proclu și Ilarie; Sf. Veronica
13 iulie, miercuri – Soborul Sf. Arhanghel Gavriil; Cuv. Ștefan Savaitul și Cuv. Sara
14 iulie, joi – Sf. Apostol Achila; Sf. Mucenici Just și Iraelie; Cuv. Nicodim Aghioritul
15 iulie, vineri – Sf. Mucenici Chiric și Iulita, mama lui; Cuv. Iosif, Arhiepiscopul Tesalonicului; Sf. Vladimir, Luminătorul Rusiei
16 iulie, sâmbătă – Sf. Sfințit Mucenic Atinoghen și cei 10 ucenici ai săi; Sf. Mucenici Faust și Platon
17 iulie, duminică – Sfânta Mare Muceniță Marina; Sf. Ierarh Eufrație **Duminică a 4-a după Rusalii** (a Sfinților Părinți de la Sinodul IV Ecumenic)

AGENDĂ

- 11 iulie**
1714 – Academia din Berlin hotărăște alegerea lui *Dimitrie Cantemir* ca membru. Este pentru prima dată când un român a fost ales într-un for științific internațional.
1937 – moare compozitorul american *George Gershwin*.
- 12 iulie**
1797 – a murit, la București, *Ienăchiță Văcărescu*, poet, filolog, istoric român.
- 13 iulie**
1985 – în Anglia și în America, a avut loc în aceeași zi concertul de mare amploare cu scopuri umanitare, LIVE AID.
- 14 iulie**
1789 – *căderea Bastiliei*; sărbătoarea națională a Franței.
1849 – la Seghedin, Kossuth Lajos și Nicolae Bălcescu a semnat *tratatul de împăciuire* dintre poporul maghiar și cel român.
1967 – a murit *Tudor Arghezi*, unul dintre cei mai mari poeți români, prozator de mare talent, pamfletar incisiv, dramaturg și eseist, autor de literatură pentru copii, maestru desăvârșit al tabletei, pe care o impune ca gen literar.
- 15 iulie**
1904 – s-a stins din viață scriitorul rus *Anton Pavlovici Cehov*.
1958 – la București a apărut revista „*Luceafărul*”, publicație a Uniunii Scriitorilor, care se adresează în special tinerilor.
- 16 iulie**
1918 – a fost asasinat ultimul țar rus *Nicolae al II-lea*, împreună cu toată familia.
- 17 iulie**
1867 – s-a născut *Ludovic Mrazec*, geolog și petrograf român, întemeietor și director al Institutului Geologic al României.

Poza săptămânii

– Mă uit de sus la voi...

România

Sudul României trăiește
coșmarul inundațiilor

După unele știri, șase oameni au murit și un copil este dat dispărut. Bilanțul tragic al viiturilor de la sfârșitul săptămânii nu se oprește aici. Furia naturii care a lovit România a dus la revărsarea apelor în sute de localități și, în câteva minute, a lăsat fără agoniseala de o viață mii de familii. Cel mai afectat a fost sudul țării, unde viiturile au inundat casele și gospo-

dăriile oamenilor, terenurile agricole, fântânile, au distrus poduri și baraje, drumuri comunale, județene și naționale. Arad, Argeș, Caraș-Severin, Constanța, Dâmbovița, Dolj, Giurgiu, Gorj, Hunedoara, Olt, Teleorman, Vâlcea sunt județele inundate. Sinistrații își părăsesc cu greu casele și gospodăriile pe care și le-au ridicat în ani de muncă, mulți dintre ei fiind bătrâni și bolnavi. Au rămas sub cerul liber și așteaptă ajutor.

Unul din cele mai afectate județe este Olt. Aici au fost distruse 800 de case, 1500 de anexe gospodărești, 1006 hectare de teren agricol, 122 de fântâni, două poduri și un baraj de pământ. Bilanțul prezentat a fost întocmit la începutul acestei săptămâni și nici pe departe nu pare a fi unul definitiv.

Șt. Crâsta

Timișoara

Șefii diplomațiilor română
și maghiară la Timișoara

Săptămâna trecută, la 30 iunie, a avut loc la palatul Administrativ din Timișoara întâlnirea dintre miniștrii de externe ai României și Ungariei, *Mihai Răzvan Ungureanu* și *Ferenc Somogyi*, informează TriplexNews. Subiectul principal al convorbirilor, purtate în sala unde, cu aproape nouă ani în urmă, a fost semnat Tratatul de înțelegere, cooperare și bună vecinătate între România și Republica Ungaria, s-a referit la pregătirea

și punerea la punct a ședinței comune a celor două guverne, din această toamnă, de la București. La conferința comună de presă, șefii celor două diplomații au subliniat – printre altele – „dinamica solidă, fără precedent în relațiile româno-ungare”, menită să conducă la „un parteneriat solid în interiorul UE” și au apreciat rolul exemplar al Euroregiunii Dunăre-Criș-Mureș-Tisa în dezvoltarea și consolidarea relațiilor transfrontaliere.

Rita Pățaș

Aletea – Făget

Înfrățirea
localităților
românești

Localitatea timișeană Făget se va înfrăți cu orașul bichișean Aletea. Între cele două localități există o relație de colaborare, care a demarat în urmă cu mai mulți ani. Protocolul de înfrățire va fi semnat de primarii celor două orașe, *Dorel Covaci* și *Pluhár László*, în luna august, când edilul din Aletea va participa la tradiționala sărbătoare „Ruga făgeteană”.

– kaupert –

Jula

Întâlnire de afaceri româno-ungare

Vinerea viitoare, la 15 iulie, Comisia de externe și mass-media din cadrul Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria va avea o ședință ordinară, la care se vor discuta probleme actuale legate de modificarea Legii pentru minorități, respectiv despre faza actuală a lărgirii rețelei internet pentru autogovernările românești.

În a doua parte a întâl-

nirii, de la ora 10.00, reprezentanții români vor participa la întâlnirea oamenilor de afaceri români și maghiari, ne-a informat președintele comisiei, *Gheorghe Gros*. La conferința de la Hotelul Erkel din Jula, organizată de comisia de externe a ATRU și secția maghiaro-română a Camerei de Comerț și Industrie din Ungaria, reprezentanții mi-

nisterelor de economie română și maghiară vor susține un raport despre afacerile comune, ca apoi să se desfășoare discuțiile de afaceri propriu-zise, la care sunt așteptați toți cei interesați în domeniu.

R. P.

Încheierea ediției:
marți, ora 18.00

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaiă românească aparține autorilor. Foaiă românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Copii în tabere românești la Jula
(Foto: Rita Pățaș)

Copiii au plecat de la Jula mai bogați în cunoștințe

De curând, elevii care au participat la tabăra de religie și la cea de autocunoaștere, desfășurate în paralel, au plecat către casă, pentru a se bucura nestingheriți de vacanța de vară. În cele câteva zile de tabără, desfășurate la centrul Cultural Român din Jula, copiii și-au îmbogățit cunoștințele privitoare la credința și tradițiile strămoșilor români, participând și la câteva programe comune.

Pe parcursul taberei de religie, organizată sub egida Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, din inițiativa și cu binecuvântarea Prea Sfințitului Părinte Episcop Sofronie, copiii au avut un program bine stabilit, cuprinzând, ca element principal, rugăciunile de dimineață și de seara, la care, la liberă alegere, au putut participa și copiii de la tabăra de autocunoaștere. De asemenea, de la părintele Cosmin Pop, copiii au ascultat prelegeri scurte despre credință, icoane, rugăciune. În acest fel, alături de lucrurile deja cunoscute de ei, s-au îmbogățit și cu noi cunoștințe despre creștinism.

În cursul zilei de miercuri, fiind sărbătoarea sfinților Apostoli Petru și Pavel, copiii au fost la Catedrala Ortodoxă Română din Jula, unde au participat la Sfânta Liturghie săvârșită de părin-

tele vicar Pavel Ardelean. Alături de colegii lor de la tabăra de autocunoaștere, au fost într-o excursie la Arad, unde au vizitat mănăstirile Hodoș-Bodrog și Gai, Liceul „Vasile Goldiș”, făcând și o scurtă plimbare prin oraș.

Și participanților taberei de autocunoaștere, organizată de ATRU, li s-a oferit un program variat. Au ascultat prelegeri despre datinile și credințele poporului român prezentate de Stella Nicula, profesoară la Liceul „Bălcescu” și Emilia Martin, directoarea Muzeului „Erkel Ferenc”, Maria Gurzău Czeplédi, directoarea Liceului „Nicolae Bălcescu” vorbindu-le elevilor despre comunitatea românilor din Ungaria.

Printre programele comune, s-a mai numărat și o vizită la expoziția etnografică intitulată „Regiunea multi-etnică”, deschisă la sala „Dürer” a Muzeului „Corvin János”, unde sunt

expuse obiecte caracteristice popoarelor care trăiesc de veacuri în această parte a Ungariei. La fel, au vizitat sediul Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, precum și muzeul Episcopiei, unde copiii au văzut vechi obiecte liturgice de cult ortodox, trecând și pe la sediul ATRU și al CDI. Însă, taberele n-au avut numai astfel de programe. Fiind vacanță, copiii au fost și la strand, iar la sfârșitul taberelor și-au scris impresiile, cele mai plăcute amintiri legate de aceasta, editând mai apoi un jurnal al taberei.

Stând de vorbă cu copiii, i-am întrebat despre tabără, rugându-i să ne împărtășească câteva impresii legate de acestea. Iată ce ne-au spus ei:

„Mi-a plăcut în tabără. A fost bine la slujba de miercuri, și mi-a plăcut și excursia din Arad, deși am mai fost pe la mănăstiri, la măn-

năstirea Hodoș-Bodrog acum am fost pentru prima oară” – Călin Son, clasa a 8-a, Otlaca-Pustă.

„Mi-au plăcut muzeele, biserica, mănăstirile vizitate. A fost bine în tabără, mi-a plăcut mult” – Victor Dumitraș, Dunaújváros, clasa a 7-a.

„Mi-a plăcut mult excursia din Arad, acum am ajuns pentru prima oară acolo. Sunt frumoase și mănăstirile. În mod deosebit mi-au plăcut muzeele vizitate, am învățat multe lucruri noi” – Odett Roșu, Mischech, clasa a 8-a.

„Anul trecut am mai fost în tabăra de autocunoaștere. Ca atunci, și acum mi-a plăcut tabăra, mai ales excursia din Arad. Mi-au plăcut și prezentările făcute de profesoare despre motivele folclorice, viața oamenilor de demult, costumele populare. Mă interesează lucrurile acestea” – Emese Boda, clasa a 8-a. Toma Iova

Departamentul pentru Românii de Pretutindeni iese din blocaj

Departamentul pentru Relațiile cu Românii de Pretutindeni (DRRP), care a fost transferat de la Cancelaria premierului în subordinea Ministerului Afacerilor Externe, iese din situația de blocaj determinată de acest transfer, a declarat săptămâna trecută secretarul de stat Mihai Gheorghiu, șeful acestui departament.

Gheorghiu a anunțat că DRRP a finalizat o acțiune de evaluare a activității din ultimii ani, cu precădere 2004, raportul elaborat fiind transmis ministrului de Externe, Mihai Răzvan Ungureanu. El a spus că au fost constatate o serie de probleme, printre care existența unor contracte nefinalizate, în legătură cu continuarea sau stoparea cărora trebuie

să fie luate decizii, sau încheierea de contracte cu „parteneri necreditabili”. Gheorghiu a precizat că acele contracte nefinalizate vor fi urmărite pe toată perioada anului 2005, urmând ca în funcție de situația acestor contracte să se ia o decizie – existând chiar posibilitatea declanșării procedurilor legale pentru recuperarea fondurilor acordate.

Gheorghiu a recunoscut că „a existat o diminuare a bugetului fostului DRRP”, dar nu din cauza transferului în cadrul MAE, ci ca urmare a constrângerilor bugetare. Concluziile raportului, înaintat ministrului Ungureanu vor fi folosite, potrivit șefului DRRP, pentru crearea unei noi strategii a departamentului, el considerând că „este momentul unei recalibrări a DRRP”.

El a precizat și criteriile în baza cărora urmează să se realizeze această reformă, principiul fiind cel al „euroconformității”, dar și de sporirii eficacității sau al

cuantificării efectelor, exprimându-și speranța că acest proces „va conduce la relații mult mai transparente”. Liniile de acțiune ale DRRP se concentrează, în

continuare, pe învățământ, susținerea mass-media în limba română și susținerea proiectelor privind identitatea religioasă.

RGN-Press

Din nou tabără de iconografie

De câțiva ani încoace, copii din România și din Ungaria se adună în localitatea bihoreană Jula pentru a participa la tabăra de iconografie realizată cu binecuvântarea Prea Sfințitului Părinte Episcop Sofronie. Artis-

tul Corneliu Artimon va veni în Ungaria din nou cu elevi arădeni, pentru a-i îndruma pe cei atrași de secretele artei iconografice. Tabăra de iconografie se va desfășura în acest an între 1-6 august.

T. Iova

Leii grei sunt pe piață de o săptămână

Românii obișnuiți cu sume cu multe zerouri, de la 1 iulie trebuie să fie atenți la fiecare bănuț. Noile bancnote de un leu, 5, 10, 50 și 100 de lei seamănă mult cu cele vechi, doar că au cu patru zerouri mai puțin. Ele păstrează aceleași portrete aflate și pe banii vechi și același fond color. Există o singură bancnotă nouă, de 500 de lei, care are pe avers portretul lui Mihai Eminescu.

Începând cu data de 1 iulie a intrat în circulație noua monedă românească, care va fi introdusă în circulația monetară treptat. Astfel leii vechi și leii noi vor fi utilizați pararel timp de 18 luni,

Europeană și la viitoarea aderare la euro și multe dintre prețurile actuale pot fi comparate cu valorile din 1959, iar altele arată chiar o ieftinire. „Îmi amintesc că plateam o pâine 2,50 lei, iar

până la data de 1 ianuarie 2007, moment în care se prevede și aderarea României la Uniunea Europeană. Agenții comerciali vor fi obligați să afișeze prețurile în ambele valute naționale timp de 16 luni. La miezul nopții dintre 30 iunie spre 1 iulie, șeful statului, Traian Băsescu, a fost primul român care a scos dintr-un bancomat, noua monedă națională.

De altfel, la sfârșitul săptămânii doar puțini au fost acei norocoși, care au ținut în mână vreun leu greu, apariția în cantități mai mari având loc numai după primele zile bancare, începând de ziua de luni. Guvernatorul Băncii Naționale Române, Mugur Isărescu, a apreciat, într-o emisiune televizată, că noua monedă națională va exclude de pe piață leul vechi cu mult înaintea expirării termenului de tranziție. În opinia sa, denominarea trebuie privită ca o măsură care privește spre aderarea la Uniunea

acum o pâine costă 60 de bani. Sistemul de valori din 1959 reflectă elementele unei țări comuniste. Acum intrăm într-un alt sistem de valori cu prețuri europene.” Mugur Isărescu a mai adăugat că pentru a elimina disconfortul utilizării leilor noi, s-a luat decizia să fie păstrate culorile și modelul banilor vechi.

Dacă până acum 1000 de forinți au valorat în jur de 146.000 de lei vechi, în lei grei echivalentul acestei sume va fi 14 lei și 60 de bani. O curiozitate este, mai ales pentru tinerii de sub 20-25 de ani reintroducerea în uz a banilor, practic uitați după inflația galopantă de la începutul anilor '90. Deci, timp de un an și jumătate, dacă vom călători în România, trebuie să ne obișnuim cu folosirea paralelă ale celor două monede. Dealtfel, la casele de schimb valutar leul vechi va fi marcat, ca și până acum cum prescurtația ROL, iau leul nou cu RON.

Șt. Crâsta

Urbanismul regional

Săptămâna trecută, la Arad s-a desfășurat o consfătuire comună a comisiilor de urbanism și arhitectură din cadrul primăriilor orașelor înfrățite, Arad și Jula, colaborarea domeniilor fiind deja o tradiție. La vizita julanilor, primarul gazdă

Gheorghe Falcă a accentuat că ședința actuală a fost deosebit de utilă, deoarece în curând și Aradul va reprimi cetatea, și în valorificarea și reabilitarea ei contează pe experiența prietenilor din Jula.

Rita Păteaș

Shakespeare în românește, la Festivalul de Teatru din Jula

În mod tradițional, între 1 iulie–14 august, se desfășoară la Jula Festivalul Teatrului Cetății. În acest an, în cadrul sezonului s-a inițiat Festivalul Shakespeare, pentru a satisface și publicul pasionat de literatura engleză. La Festivalul Shakespeare din 5–17 iulie vor participa și actorii Teatrului Național din Craiova, cu piesa „Cum doriți sau noaptea de la spartul târgului”, în regia lui Silviu Purcărete, spectacolul câștigând în 2004, în România, două premii pentru cea mai bună regie și cel mai bun spectacol. Despre Festivalul Shakespeare și spectacolul românesc, care va avea loc la 14 iulie în Sala Sporturilor, am stat de vorbă cu Gedeon József, directorul Teatrului Cetății din Jula.

– În aceste zile vă pregătiți pentru Festivalul Shakespeare. Ce cuprinde acesta și de la-ați ales tocmai pe Shakespeare?

– Încă anul trecut am plănuit un festival Shakespeare, pentru că și eu sunt un admirator al culturii engleze și de 13 ani sunt președintele Societății de Prietenie Ungaro-Britanică din Jula. De câteva ori am și fost bursier în Anglia. Așa că îmi place foarte mult Shakespeare, tocmai pentru aceasta se pune pe scenă în fiecare an, din 1999 o piesă a acestuia. Între timp, s-au făcut renovările la cetate, în care este și o curte din epoca renașterii, care este cu totul potrivită pentru spectacolele Shakespeare. Și nu în ultimul rând, în Ungaria nu există un anume festival internațional la care să se invite cele mai bune spectacole. Deci, așa s-a născut ideea unui festival Shakespeare, care necesită foarte multe pregătiri, nu numai din punct de vedere organizatoric, ci și financiar.

Am contactat o comisie de cinci membri care să ne ajute să alegem cele mai bune spectacole. Această comisie este alcătuită din regizorii de teatru Csiszár Imre, Vidnyánszki Attila, de scriitorul Nagy András, directorul Muzeului de Istorie Teatrală și al Teatrului Internațional, criticul Koltai Tamás, redactorul periodicului „Teatru”, și nu în ultimul rând Darvai Nagy Adrienn, critic, istoric de teatru. Împreună am vizionat la mai multe spectacole, dintre care am vrut să alegem unul în limba maghiară și două spectacole din străinătate. Până la urmă, pentru spectacolul în limba maghiară a fost ales „Othello” în regia lui Bocsárdi László, în interpretarea Teatrului Tamási Aron

din Sfântu Gheorghe. Acesta a fost propus anul trecut pentru Premiul UNITER. Celălalt spectacol va fi „Cum doriți sau noaptea de la spartul târgului” în regia lui Silviu Purcărete, în interpretarea Teatrului Național din Craiova. Eu personal sunt mare admirator al lui Purcărete. De ani de zile urmăresc activitatea sa și am avut norocul să văd de cinci ori acest spectacol. De fapt, cu șapte ani în urmă l-am invitat pe Purcărete pentru prima dată la Jula, atunci cu piesa „Phaedra”. Anul trecut am văzut la Festivalul Teatrului din Arad spectacolul „Cum doriți sau noaptea de la spartul târgului”, iar prin vizionarea filmului video, și colegii din comisia amintită au căzut de comun acord că acesta trebuie să ajungă și la noi. Se știe că spectacolul a primit două premii atât în Ungaria, cât și în România, în 2004, pentru cea mai bună regie și cel mai bun spectacol.

Printre reprezentațiile principale ale Festivalului se mai găsește „Visul unei nopți de iarnă” de Oskaras Korsunovas, regizor lituanian de reputație mondială, care a avut mare succes în peste 40 de orașe europene. Printre programele suplimentare se numără spectacolul Teatrului Globe din Londra „John Ballanger, bufonul Globe-ului”. Alături de acestea, se vor putea viziona filme, vor fi programe gastronomice cu mâncăruri din epoca renașterii, precum și muzică din acea epocă. Vor fi puse în scenă și două spectacole proprii: „Mănunchi liric Shakespeare” în regia lui Vidnyánszki Attila, respectiv „Sonete Shakespeare” de actorul – regizor Benedek Miklós. Deci, Festivalul Shakespeare 2005 din

5–17 iulie face parte din Festivalul Teatrului Cetății din Jula, care se desfășoară între 1 iulie–14 august.

– Spectacolul lui Silviu Purcărete „Cum doriți sau noaptea de la spartul târgului” îl putem vedea în interpretare românească la Sala Sporturilor. De ce va avea loc în Sala Sporturilor și de ce considerați piesa ieșită din comun?

– Atunci când am văzut-o, la acel festival din Arad, am admirat pregătirile foarte serioase. Când i-am invitat pe craioveni la Jula, le-am propus mai mult scene, însă nici una nu a fost potrivită. Până la urmă, Sala Sporturilor s-a părut adecvată, pentru că are un spațiu suficient pentru decorul interesant. Așa că așteptăm emoționați reușita spectacolului. Sperăm să reușim realizarea iluziei experimentate ca la Arad, cu care sunt obișnuiți actorii din Craiova.

– Va fi un spectacol în limba română. Pregătiți o traducere pentru cei de limba maghiară?

– Aceasta a fost o dilemă mare pentru fiecare dintre noi, fiind vorba de un festival internațional. Sunt mai multe posibilități: ori nu se traduce piesa de loc, pentru că limitele lingvistice se depășesc prin jocul actorilor, sau se titrează, sau se traduce în mod sincron. Titlarea strică iluzia, fiindcă publicul trebuie să se uite mereu în sus și deranjează decorul. Cu traducerea sincronă problema este că vocea monotonă a unui singur individ nu redă interpretarea actorului. Așadar, noi am făcut un rezumat al scenariului pe care-l va primi fiecare spectator, putând urmări astfel spectacolul. Această piesă este atât de puternică, încât oamenii vor înțelege mesajul ei, și cei care nu știu românește. Ne bucurăm foarte mult că în Jula trăiesc mulți români, dar așteptăm și turiști români, care cu siguranță vor înțelege piesa, care, de altfel, este una dintre piesele lui Shakespeare cu un limbaj foarte greu. Cunoscând însă regia lui Silviu Purcărete, sunt sigur că va avea succes și aici la noi.

Eva Iova

Expoziție de artă românească la Dobrițan

În ziua de 28 iunie, la Muzeul „Medgyessy Ferenc” din orașul Dobrițan, s-a deschis o expoziție temporară din lucrările artistului **Constantin Blendea**. Unul dintre realizatorii acestei expoziții a fost **Aurel Chiriac**, directorul Muzeului Țării Crișurilor din Oradea. Încercând să aflăm mai multe despre pregătirile expoziției, l-am rugat să ne împărtășească câteva gânduri.

– *Domnule Chiriac, cum ați ajuns să realizați această expoziție? De ce ați ales tocmai pe orașul Dobrițan?*

– Noi avem o relație veche cu muzeul din Dobrițan. Aceasta a început din anul 1975, iar după 1990 cooperarea a devenit reală. Până atunci a fost doar formală. Am promovat și schimburi de expoziții, iar în programul acesta de schimburi am prevăzut și promovarea valorilor românești, a acelor va-

mină ceea ce înseamnă stilul Blendea, un stil care descoperă esențele realității în care trăim. Mă gândesc întotdeauna când privesc o lucrare a lui Blendea la ceea ce înseamnă lumina sacră, lumina relevată prin culoare, la ceea ce înseamnă ideea de libertate, în acest caz sigur aripile pe care le reia mereu și mereu sunt esențiale, la ceea ce înseamnă ideea de spațiu. Spațiul ca un element al necuprinsu-

Artistul Blendea, alături de Aurel Chiriac

lori care nu sunt deja consacrate numai în spațiul României, ci și în afara ei. În acest context s-a născut și expoziția **Constantin Blendea**, care din punctul nostru de vedere al Muzeului Țării Crișurilor, este importantă pentru că, iată, poate să creze o imagine asupra a ceea ce înseamnă arta românească contemporană astăzi.

– *Ne spuneți câteva cuvinte despre picturile care au fost prezentate acum?*

– Expoziția mare a fost deschisă în decembrie la Oradea, acolo au fost expuse peste 100 de lucrări în cele două săli ale secției de artă, unde a fost găzduită expoziția. Apoi am făcut o selecție pentru traseul din afara României, traseu care a început în luna mai la Roma, la Academia di Romania, continuă aici la Dobrițan, apoi se va împlini la Kosice, în Slovacia. Este o selecție, firesc, o selecție ce încearcă să aducă în lu-

lui, a șansei de a exista dincolo de realitatea pământească.

– *S-a pomenit despre un proiect care se va realiza în toamnă, în colaborarea celor două muzee. Puteți să ne împărtășiți în prealabil câteva detalii cu privire la acesta?*

– Este o inițiativă a noastră care vizează aducerea împreună a artiștilor plastici profesioniști din Dobrițan și din Oradea, respectiv din județele noastre. O expoziție care de acum înainte se va derula anual, într-un an la Dobrițan, într-un an la Oradea, și vom începe în Ungaria. E o expoziție care va încerca să aducă împreună creatorii cei mai buni, fără îndoială, căci va fi o selecție. Deci se vor aduna creatorii acestui spațiu. Până la urmă noi trebuie să înțelegem că această colaborare regională la toate nivelurile este fundamentală și benefică pentru ambele părți.

Toma Iova

„Mi-a plăcut să privesc cerul și să cred că se întâmplă ceva în Cosmos”

Constantin Blendea este un nume de rezonanță în lumea artei. În cei 75 de ani de viață, a trăit pentru artă, pentru pictură, lucrând în diferite ramuri ale acesteia în diverse țări. A lucrat ca restaurator, a pictat în biserici, în tot ceea ce a făcut încercând să se perfecționeze cât mai mult. Cu artistul **Blendea** am avut prilejul să fac un interviu cu ocazia deschiderii expoziției sale de la Dobrițan.

Oana Lianu a interpretat la nai o romanță românească, dând astfel atmosfera deschiderii expoziției de la Muzeul „Medgyessy Ferenc” din Dobrițan. Vernisajul a fost făcut de către **Aurel Chiriac**, directorul Muzeului Țării Crișurilor din Oradea care, vorbind despre artist, a spus că „opera lui Constantin Blendea este un reper în arta românească contemporană”, numindu-l pe artist „un vârf al artei plastice românești contemporane”. Directoarea muzeului-gazdă, **Szatmári Erzsébet**, a prezentat, în câteva cuvinte, viața artistului, marcând cele mai importante etape. Într-un final, **Lovas Márton** a citit, în traducere, un fragment dintr-o scriere de **Ioan Moldovan**, directorul revistei „Familia”, în care acesta a vorbit despre artist. După un nou recital al **Oanei Lianu**, am reușit să-i pun artistului câteva întrebări.

– *Domnule Blendea această este prima expoziție pe care o aveți în Ungaria. De ce v-ați gândit tocmai aici?*

– Am ajuns aici datorită faptului că, în urmă cu un an, am avut o expoziție la

Muzeul „Țării Crișurilor” din Oradea și atunci mi s-a făcut această propunere de a aduce expoziția și la Dobrițan. Mă simt un om bucuros că am putut să fac această expoziție, pentru că eu cred că o expoziție într-

o țară cum este Ungaria este foarte bine venită, pentru că intră într-o zonă în care este foarte multă cultură, au muzee foarte importante, artiști foarte mari, și e o onoare să faci o expoziție într-o țară în care știi că s-a făcut pictură și s-a făcut artă.

– *În cadrul vernisajului, s-a vorbit mult despre „stilul Blendea”. Criticii au părerea lor în această privință, eu însă v-*

aș întreba cum vede artistul propriile-i lucrări?

– Din punctul de vedere al observațiilor, judecăților care s-au făcut asupra creațiilor mele există și o serie întreagă de propuneri care merg în același sens, adică subliniază tendința concepției mele, spre ce am mers, adică. Or eu am fost de la bun început, încă din anii studenției, orientat spre pictura de sinteză, spre pictura care merge la interpretări, la interpretări curajoase, dar

care pleacă de undeva, pleacă totuși de la niște realități. Și, fiind un adept și un pasionat al geometriei și al matematicilor, am ajuns treptat-treptat la epurări de surplus de formă, de neclarități, de ambiguu, de lucruri nesemnificative într-un tablou, încercând să găsesc niște sensuri mai generale, care să exprime prin desen și culoare o idee. În general, ideea mea a fost aceea a orientării spre verticalitate, spre înalt. Mie mi-a plăcut să privesc cerul și să cred că se întâmplă ceva în Cosmos. De aceea, pictura mea merge spre sinteze geometrice, spre compoziții care sunt simplificate prin descriere, dar în care încerc să pun de acord elementele acestea, componente esențiale ale unui tablou. Astfel apar aceste arcuri în pictura mea, pentru că ele au o anumită ritmicitate și un anumit sens în suprafața pictată a tabloului. În același sens m-a preocupat ca să fie subliniată și prin culoare această orientare spre o idee, să fie ea eliberatoare. Unele lucrări poartă chiar numele de „Pătrundere în lumină”, adică această deschidere, această clarificare a elementelor care se mișcă în cadrul unui tablou.

(Continuare în pag. a 16-a)

Botez nou-testamental la Chitighaz

Dumnezeu ne-a dăruit o zi însemnată și în anul 2005. Două suflete și-au pecetluit viața lor cu Isus Cristos pentru o veșnicie în apa botezului. Serviciul divin special a avut loc la 15 mai. Mesajul Evangheliei a fost rostit de fostul pastor al bisericii din Chitighaz, fratele *Csiszár István* din Bichiș. Cuvântul lui Dumnezeu a fost citit din cartea Faptelor Apostolilor cap. 2. Toată adunarea a auzit ce a auzit și mulțimea din Ierusalim în ziua Cincizecimii: „*Pocățiți-vă, ...și fiecare din voi să fie botezat în numele lui Isus Cristos, spre iertarea păcatelor voastre; apoi veți primi darul Sfântului Duh. Căci făgăduința aceasta este pentru voi, pentru copiii voștri, și pentru cei ce sunt departe acum, în oricât de mare număr îi va chema Domnul, Dumnezeul nostru*”. Cuvântul lui Dumnezeu ne-a îndrumat pentru viața creștină practică, arătând activitățile Bisericii primare. Și astăzi aceste trăsături sunt factori hotărâtori în Biserica lui Cristos. „*Ei stăruiau în*

învățătura apostolilor, în legătură frățească, în frângerea pâinii și în rugăciuni”. Stăruința în aceste patru domenii este condiția de bază a unui suflet mântuit, în sânul Bisericii. Viața după pocăință trebuie să fie o viață de slujire după călăuzirea

nă erau nelipsiți de la templu în fiecare zi, frângeau pâinea acasă și luau hrana, cu bucurie și curăție de inimă. Ei lăudau pe Dumnezeu și erau plăcuți înaintea întregului norod. Și Domnul adăuga în fiecare zi la numărul lor pe cei ce erau mântuiți.”

Duhului cel Sfânt. Creștinul va avea o viață de jertfă, slujitoare dăruită Domnului și oamenilor, fraților săi în credință. Ni s-a întipărit în cugetul nostru imaginea primilor credincioși: „*Toți împreună*

Dumnezeu ne-a cercetat în timpul vestirii Cuvântului Sfânt prin Duhul Său, după care am ascultat mărturisirea celor doi candidați la botez *Mihai Ciobanu* și *Mihai Veres*. Acești doi frați

de mulți ani au fost prieteni ai Casei Domnului. Au frecventat cu credincioșie serviciile divine. Au luat parte la diferite activități ale bisericii atât fizic, cât și spiritual. Cum a reieșit din mărturisirea lor, ei au simțit nevoia acestui pas important în viața credincioasă. Mesajul biblic le-a întărit mai mult această convingere anterioară în inimile lor. După câteva întrebări biblice, doctrine și răspunsurile solemne, frații au pornit spre baptistier ca să fie îndeplinită învățătura Bibliei și în viețile lor: „*...căci așa se cade să împlinim tot ce trebuie împlinit*”. (Mat. 3:15)

Momentul cel mai impresionant a fost actul botezului nou-testamental când fiecare dintre cei doi candidați au stat în apă cu pastorul bisericii locale, și au fost scufundați în apă după modelul lui Cristos și pe baza poruncii Lui. Cei doi pastori prin punerea mâinilor s-au silit să îndeplinească satisfacător simbolul apostolic prin care Dumnezeu binecuvân-

tează pe copii Lui, pe cei născuți din nou, cu Duhul cel Sfânt. În rugăciuni s-a cerut călăuzirea în continuare în viețile membrilor prin care să ajungă o viață de slujire. Am avut și ocazia să luăm parte la Cina Domnului, o părtășie împreună cu întreaga biserică și cu frații noi botezați.

A rămas o zi însemnată nu numai în viața comunității noastre baptiste din Chitighaz, dar mai ales în cer. Cel mai important lucru însă este înscris în inimile celor convertiți cum spune și poetul cântării: „O, Scumpă zi, când Te-am primit Isuse, Salvatorul meu. Inima mea, se bucură, Că-atunci am fost primit al Tău. Scumpă zi, scumpă zi, Când Isus șterse-al meu păcat, Voi priveghea și m-oi ruga, În tine mă voi bucura, Scumpă zi, scumpă zi, Când Isus șterse-al meu păcat”.

Dumnezeul dragostei să fie slăvit, onorat și binecuvântat pentru această zi minunată în viața bisericii noastre. Amin!

Pastor Vasile Bodiș

SUNTEM CHEMAȚI SĂ MIJLOCIM

Cererile de rugăciune ale lunii iulie

„Dacă poporul Meu peste care este chemat Numele Meu se va smeri, se va ruga, și va căuta Fața Mea și se va abate de la căile lui rele – îl voi asculta din ceruri, îi voi ierta păcatul, și îi voi tămădui țara”. (2 Cronici 7:14)

Această rubrică este har de la Dumnezeu, o posibilitate, pentru oricine care crede în puterea rugăciunii, în importanța mijlocirii pentru alții și are chemare specială de la Dumnezeu să ajute și în acest fel lucrarea Lui. Mijlocirea ne face să semănăm cel mai mult cu Cristos, care mijlociște veșnic la Tatăl pentru noi, pentru întreaga omenire. Noi, copiii lui Dumnezeu, avem o responsabilitate enormă și ca mijlocitori: Dumnezeu ne va folosi pentru a-și pune în aplicare voia pe pământ. Fiecare credincios este chemat să facă parte din armata de mijlocitori.

Acest spațiu este deschis pentru orice suflet, orice cerere de mijlocire.

Vă îndemnăm, deci, în Numele Domnului Isus Cristos, să ne rugăm și să mijlocim precum Isus, exemplul nostru.

Să ne rugăm pentru...

– ...părinții, copiii și tinerii care vor fi plecați vara aceasta în tabere, excursii și călătorii.

– ...cei care s-au hotărât anul acesta să-l urmeze pe Domnul Isus.

– ...ca Dumnezeu să cerceteze inimile multora în continuare și să aibă loc o trezire spirituală de amploare ca din ce în ce mai mulți să înțeleagă vitalitatea unei vieți trăite în sfințenie

– ...pentru noua familie din Micherechi: Mariana și Vasile Cefan.

Biserica Baptistă din Micherechi

Au pășit împreună pe drumul vieții

Spre bucuria invitaților și a familiilor celor doi miri, în data de 2 iulie, a avut loc căsătoria lui Vasile Cefan și a Marianei Ruja (în prezent Mariana Ruja Cefan). Cununia religioasă a avut loc la Biserica Baptistă din Micherechi, invitat special fiind Daniel Burtic, fostul pastor al bisericii. Dorim ca acest legământ să fie binecuvântat de Dumnezeu, fericire și casă de piatră!

Pastor Teofil Tripo

Valentin Popovici

În slujba ta

În slujba Ta Isuse,
De tineri am pornit,
Îndreaptă-ne Tu pașii
Pe drumul Tău iubit.

Cu-a Ta putere umele
Cuvântul ce-l purtăm,
Lumină și iubire
Mereu să semănăm.

Să spunem tuturor
De harul Tău bogat,
Să vină toți să afle
Iertare de păcat.

Să ducem pân' la moarte
Mărturisirea ta.
În slujba mântuirii
Învredniciți de ea.

Cu dragoste smerită
Cu suflet fericit,
Să-ți dăruim Isuse,
Tot ce ne-ai dăruit.

Ca la sfârșitul luptei
Măreț încununat
Să dobândim răspata
Spre care-am alergat.

S-a înființat Asociația Femeilor Ortodoxe Române

Credincioasele din Budapesta, de un timp încoace, caută să înființeze o asociație pentru mai bunul mers al parohiei și al vieții religioase și culturale a credincioșilor. Duminică, la 3 iulie, cu arhierasca binecuvântare a Prea Sfințitului Părinte Episcop Sofronie, s-a ținut prima adunare a Asociației Femeilor Române Ortodoxe din Budapesta. La Sfânta Liturghie de dimineață a asistat și Prea Sfințitul Părinte Episcop Sofronie, Întâistătătorul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria. În predica ținută la sfârșitul slujbei, Prea Sfinția Sa a vorbit credincioșilor despre sfinții români, fiind a doua duminică după Rusalii. După Sfânta Liturghie, a avut loc prima ședință a asociației proaspăt înființate. Cuvântul de salut a fost rostit de către *Gabriela Elekes*, președinta asociației.

Prea Sfințitul Părinte Sofronie a vorbit despre importanța unor astfel de asociații, mai ales dacă ele sunt și foarte active. A spus credincioaselor adunate că în perioada comunistă, din

păcate, asemenea organizații n-au putut rezista, fiind desființate. Însă în America ele au supraviețuit, având o activitate și o organizare demnă de urmat. Tocmai de aceea, Prea Sfinția Sa le-a îndemnat pe credincioasele prezente să ia legătura cu aceste asociații, atât prin internet cât și personal, pentru un schimb de experiență. Prea Sfinția Sa a accentuat totodată că în jurul unei parohii trebuie să funcționeze astfel de organizații, care să ajute la viața religioasă a credincioșilor, fiindu-i de

mare ajutor parohului, am aflat de la părintele *Marius Maghiaru*, parohul din Budapesta.

Părintele ne-a mai împărtășit că dosarul pentru legalizarea asociației a fost înaintat deja tribunalului, iar acum sunt în termenul de 30 de zile în care trebuie să primească un răspuns, urmând mai apoi continuarea demersurilor. Spre mijlocul lunii iulie se va convoca o nouă ședință a celor zece credincioase fondatoare, unde se așteaptă deja propuneri clare pentru programele ce s-ar putea realiza pe viitor. Se dorește, în primul rând, intensificarea păstrării tradițiilor românești creștine ortodoxe, ajutor la împodobirea bisericii, organizarea diferitelor întâlniri lunare, a unor programe culturale, etc. Totodată, credincioasele ar dori să se adune periodic la Capela Ortodoxă de pe strada Holló pentru ca, în frunte cu pr. Maghiaru, să săvârșească slujba Paraclisului Maicii Domnului, cerând ocrotire și întărire de la Împărăteasa Cerului. **T. Iova**

Foto: M. Maghiaru

Catedrala Neamului a primit terenul pentru construcție

Deputații din Comisia juridică au avizat trecerea în proprietatea Bisericii Ortodoxe Române a 11 ha de teren unde urmează să înceapă construcția Catedralei Mântuirii Neamului.

Reprezentanți ai CSAT și deputații juriști au acordat trecerea celor 11 ha în proprietatea Bisericii Ortodoxe Române în termen de 30 de zile. Prezent la dezbateri, PS *Vincentiu Ploieșteanu*, episcop vicar patriarhal, a dat asigurări că ansamblul arhitectural nu va ocupa mai mult de șase hectare, iar restul de teren va fi folosit ca „spațiu de protecție” pentru construcție. Înălțimea

complexului arhitectural urmează a fi stabilită în planurile de construcție. MAPN a cerut limitarea acestei înălțimi la 40 m, pentru a nu fi afectat sistemul de comunicații amplasat pe acoperișul Palatului Parlamentului. Patriarhia Română a prezentat un punct de vedere prin care a cerut să se renunțe la această limită, apreciind că aparatele de comunicații montate pe acoperișul Palatului Parlamentului pot fi reamplasate la o înălțime mai mare. În opinia Prea Sfințitului *Vincentiu Ploieșteanu*, Catedrala Mântuirii Neamului trebuie să fie de cel puțin 80 m înălțime. **Toma Iova**

Nuntă la Catedrala Ortodoxă din Jula

Ziua de 2 iulie va rămâne una de neuitat pentru familiile Isai și Janics. În această zi, tânărul *Ioan Isai* s-a căsătorit cu tânăra *Cecilia Janis*. Părinții, *Ioan Isai* și *Maria Gurzău*, din partea mirelui și *Pál Janis* și *Nagy Margit Jolán* din partea miresei, și-au condus copiii cu mândrie și bucurie la sala de căsătorii a primăriei, de unde mai apoi au venit la Catedrala Ortodoxă Română din Jula, tinerii cerând

binecuvântarea lui Dumnezeu peste familia ce o vor întemeia. Taina cununiei a fost săvârșită de către părințele vicar *Pavel Ardelean*, parohul din Jula, Orașul Mare Românesc, nași fiind *Robert Iova* și *Eva Iuhás*. În fața celor adunați pentru a împărtăși bucuria mirilor și a familiilor lor, mirele și mireasa și-au făgăduit în fața Tatălui Ceresc că se vor iubi și se vor cinsti cât vor trăi.

Toma Iova

Despre smerenie, pocăință și fapte bune

Zis-a avva Daniil: ne-a povestit nouă avva Arsenie ca pentru el, deși poate chiar el era. Că șezând un bătrân în chilie sa, i-a venit glas zicând: vino și îți voi arăta lucrurile oamenilor. Și sculându-se, a ieșit și l-a dus pe el într-un loc și i-a arătat un arap tăind lemne și făcând o sarcină mare și acela se ispita să o ridice, dar nu putea. Și în loc de a mai lua dintr-însa, el mergând mai tăia lemne și adăuga peste sarcină. Și aceasta o făcea vreme îndelungată și mergând puțin mai înainte, iarăși i-au arătat lui un om stând lângă un lac și scoțând apă dintr-însul și turnând-o într-un jgheab găurit, din care curgea iarăși în lac. Și i-a zis lui iarăși: vino să-ți arăt alta. Și a văzut o biserică și doi oameni călări pe cai ținând o prăjină de-a curmezișul, unul împotriva altuia. Și voiau să intre prin ușă și nu puteau, pentru că era

prăjina de-a curmezișul și nu s-a smerit nici unul pe sine înapoia celuilalt, ca să întoarcă prăjina de-a dreptul și pentru aceasta au rămas afară de ușă. Și bătrânul a zis: aceștia sunt oamenii care poartă cu mândrie cumpăna, ca și cum ar fi a dreptății și nu s-au smerit ca să se îndrepteze pe sine și să călătorească pe calea cea smerită a lui Hristos. Pentru aceasta și rămân afară de Împărăția lui Dumnezeu. Iar cel ce tăia lemnele, este omul cel întru multe păcate, care în loc de a se pocăi, adaogă alte fărădelegi peste păcatele sale. Și cel ce scotea apa, este omul cel ce face lucruri bune, dar pentru că are întru dănele amestecare rea, cu aceasta a prăpădit și lucrurile cele bune ale sale. Deci tot omul trebuie să fie treaz la lucrurile sale, ca să nu se ostenească în deșert.

(Din „Patericul egiptean”, Alba-Iulia, 1997)

Cu atenție și cu răbdare

Repede la o înghețată!

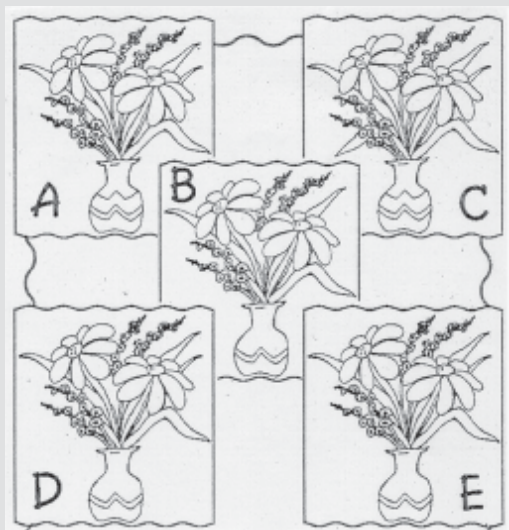
Pe care cale ajunge fetița la înghețată?

Rezolvare: drumul cu numărul 2.

O vedere desenată

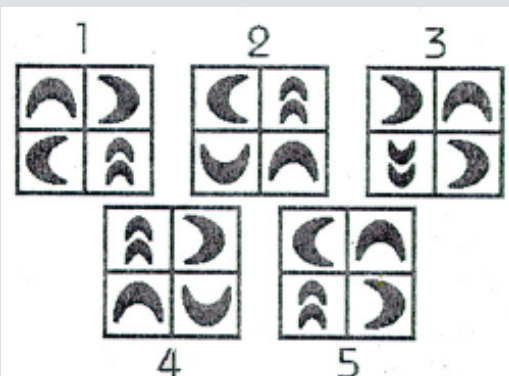
Fetița a desenat o vedere, o ilustrată. Care a fost ordinea fazelor?

Rezolvare: B-D-E-A-C.

Figură ca pui de cuc

Care figură diferă și din ce cauză?

Ana Crișan

Rezolvare: diferă desenul 3.

Pasărea măiastră (III)

de Petre Ispirescu

Când a venit a doua zi în faptul zilei, m-a găsit minunându-mă de niște stane de piatră ce închipuiau doi oameni, doi cai și doi ogari. De cum îi văzui, ne gătirăm de ducă.

Vulpoiul, se dea de trei ori peste cap și se făcu un voinic, știi colea, cum ți-e drag să te uiți la el. Pe cale îmi spuse că locul unde am rămas noaptea trecută era moșia lui, că este însurat, că are copii, că el era blestemat să poarte corpul de vulpoi până când un om va avea milă de el, îl va primi să se încălzească cu dânsul la un foc, îi va da un codru de pâine și un pahar cu vin; că eu am fost acel om, că acum este dezlegat de blestem și că de aceea va merge cu mine, și nu mă va lăsa singur până ce nu voi ajunge la izbândă.

Îmi păru bine de astă întâmplare, și așa noi merse-ram, zi de vară până-n seară, și ajunserăm la o poiană, unde rămaserăm peste noapte. Tovarășul meu de călătorie îmi spuse că a doua zi aveam să trecem pe hotarul unor zmei, că acolo credea el că voi găsi ceea ce căutam.

A doua zi am înaintat pe moșia zmeilor, dar tot cam cu teamă, când, pe la chin-dii, am ajuns la palatele zmeilor. Mândrețea ce am văzut acolo nu se poate povesti. Grădina cu fel de fel de flori și de pomi; casele învelite cu argint care strălucea la soare ca oglinda, pereții erau împodobiți cu chipuri și flori săpate, iară ciubucele erau poleite; fântâni care aruncau apă în sus. Avurăm parte că zmeii nu erau acasă când am ajuns acolo. Furăm întâmpinați în pragul porții de o fată frumoasă, frumoasă, de pare că era făcută din zahăr, care ne zise să nu călcăm în curte, în lipsa zmeilor, că nu e bine de noi; apoi lăcrămau de bucurie că a mai văzut oameni de pe tărâmul de unde a furat-o zmeii.

Întrebând-o despre lucrul ce căutam, ne-a spus că se

Constantin Brâncuși:
Pasărea în spațiu

află la alți zmei, rude ale zmeilor pe moșia căroră eram.

„Duceți-vă, ne zise ea, cu ajutorul lui Dumnezeu, nădăjduiesc să izbândiți, și întorcându-vă, luați-mă și pe mine.”

După ce ne învăță cum să facem să intrăm în curtea zmeilor și cum să lucrăm, mă jură pe ce am mai scump pe lume, pe tata, ca să nu o las la zmei, ci să o iau; iară noi ne-am dus. Ce e drept, și mie îmi plăcu fata, de cum o văzui.

Și ajungând la hotarul celorlalți zmei, am stat de ne-am odihnit. Iară în revărsat de zori, am pornit pe tărâmul zmeilor, și am ajuns cam aproape de nămiezi la palatele lor, care erau și mai frumoase decât ale celor din-tâi. Cum am descălecat, m-am dus la grajd, iară tovară-

șul meu s-a întors înapoi; fiindcă așa ne învățase fata.

Caii erau la iesle. Unul din ei a întors capul și s-a uitat la mine. Eu l-am frecat la ochi, l-am tras de urechi, i-am sumuțat și i-am pus frâul în cap. Apoi încălecând, da-nălărele am luat colivia cu pasărea măiastră care era în pridvor.

– Tu ai luat pasărea măiastră? zise împăratul; tu ești fiul meu pe care toată lumea îl ține de pierdut?

– Așa, tată.

Și după ce sărută mâna împăratului, îl rugă să poruncească a se aduce de față găinăreasa.

Dacă veni găinăreasa, ciobanul zise:

– Asta este fata de care îți spusei.

– Cum se poate? întrebă împăratul. Dară cum a ajuns găinăreasă?

– Asta ți-o va spune ea; căci eu nu știu. Și așa cum zisei, începu el a povesti, după ce înhățai colivia și o luai la sănătoasă cu bidiviul luat de la zmei, începură să necheze caii ceilalți și să facă un zgomot de ți se făcea părul măciucă; iară eu îmi țineam firea. Unde se luară zmeii după mine, și fugi, și fugi, până ce ajunsei la tovarășul care mă aștepta la hotar; și dacă nu era el, puneau zmeii mâna pe mine și cine știe ce se alegea de capul meu. Tovarășul meu însă întinse mâna și răcni o dată la dânsii: stați! Iară ei pare că fură de piatră de când lumea; nici un pas nu mai făcuseră înainte. După ce mă luă în brațe și mă sărută, se miră și el de frumusețea păsării. Zmeii însă umblau cu șoșele, cu momelile, să-mi ia pasărea, fâgăduindu-mi câte în lună și în soare; dacă văzură că nu mă poate îndupleca, mă ruga ca barem calul să li-l dau; în sfârșit, văzui eu că nu e bine să-i las tocmai de tot mânăni, le-am dat calul, și eu am plecat cu tovarășul meu și cu pasărea; iară zmeilor li se scurgeau ochii după dânsa.

(Continuare în nr. următor)

La tabăra de dansuri din Bătania

„Cu dansurile românești, copiii noștri au avut mare succes pe scenă”

Mulțumită interesului mare față de taberele de dansuri populare, între 19–25 iunie, la Bătania s-a organizat pentru a XVI-a oară Tabăra de naționalitate din sudul Câmpiei Ungare. Conform tradiției, aici se adună copii români, sârbi, rromi și maghiari să însușească pașii dansurilor populare strămoșești.

Prin organizarea Centru-lui Cultural „József Attila” și școlii de arte din Bătania, în acest an s-au adunat la Bătania 136 de copii: 81 sârbi, 33 români, 22 slovaci de la Arad, Pecica, Pomáz, Mezőhegyes, Julia și, bineînțeles, din loc. Micii dansatori au luat parte zilnic de două ori la repetiții pe secțiile de naționalitate, și-au încercat cunoștințele în cadrul petrecerilor comune, iar în timpul liber au fost la ștrand și au vizitat obiective ale orașului. La sfârșitul săptămânii, în prezența instructorilor, familiilor și localnicilor au prezentat toate cele însușite în cadrul taberei de dansuri de naționalitate.

Învățând dansurile strămoșești

Secția românească a fost condusă de Ioan Ruja, profesor pensionar din Julia, care predă cunoștințe de dansuri populare printre al-

am învățat dansuri din Moldova, Oltenia, Banat, din Oaș și avem mai multe dansuri din Bihor. Suntem mândri de acești copii care își însușesc dansurile țării-mamă. Aș mai avea o dorință, să pot o dată instrui „Călușul oltenesc”, dansul meu preferat. Atunci cred că voi fi mulțumit. În ce privește dansurile românilor din Ungaria, ne-am ocupat și cu dansurile micherechenești. Bineînțeles, acum în vacanța de vară, am reușit să avansăm cu mult mai repede, decât în timpul anului școlar.

— Cei mai mulți copii cunosc câte ceva din aceste dansuri, deoarece iau parte la cursurile dumneavoastră de la școală. Dar ce învață copiii oaspeți, cei din Pecica?

— Pentru ei ne-am străduit să predăm dansuri mai ușoare: Sârba, Hora și un dans din Moldova. Pot să zic

că și-au însușit aceste jocuri, dar prin casetele video pe care le-am făcut, ei pot să le arate și colegilor lor.

— Alături de practică, faceți și teorie?

— Am discutat și teme legate de istoria dansului. Am vizionat filme care, de pildă, prezintă cum au dansat marii dansatori din Micherechi, ca Gheorghe Nistor cu 30 de ani în urmă. Exemplele bune au mare influență asupra copiilor. Aici în tabără istoricul dansului popular Pesovár Ernő, vorbește despre lucrurile de specialitate.

Un instructor neobosit

— Instruiți dansuri populare în mai multe școli din județul Bichiș. De unde atâta pasiune față de dans și de unde aveți atâta energie și putere?

— Puterea și energia mi-o dă Dumnezeu. Îmi place să dansez și pentru aceasta in-

struiesc la Pusta-Otláci, Aletea, Dombegyház și la Bătania. Aceste școli m-au asigurat că mai au nevoie de mine și sper că nici sănătatea nu mă va părăsi. Am avut totdeauna energie, pentru că, predând pe lângă dansuri și fizică, fac ceea ce mi place cel mai mult. Mă preocupă și un gând, să deschid în străinătate, în Elveția sau în Germania o școală de dans. Nu glumesc, mai am energie. Am foarte multe melodii frumoase și cunosc toate dansurile din Bazinul Carpatic. Dacă aș reuși să realizez așa ceva, aș duce cu mine și un dansator bun să mă ajute. Dar acestea sunt doar planuri, deocamdată. Deși de trei ani sunt pensionar, încă nu mă simt așa de bătrân. Și când aud muzica, uit de orice durere trupească.

Rita Pătcăș

Programe variate la săptămâna românească din Bedeu

Strigoniului și cetatea cu un cuib de vulturi din Visegrád. A fost o excursie de-a dreptul minunată, alăturându-se celei efectuate la 11 iulie la Budapesta, unde am vizitat Muzeul de Arte, am făcut o plimbare cu vaporul pe Dunăre, iar la Planetariu am ascultat prelegerea „Soarele și familia sa”. Bineînțeles, nu am ratat ocazia nici să mergem la grădina zoologică.

Așadar, școlarii din Bedeu și-au început vacanța de vară cu un șir de programe variate, interesante și frumoase, pe care vrem să le organizăm și la anul.

Maria Jurca, învățătoare

În ultima săptămâna a anului școlar, elevii școlii noastre din Bedeu s-au bucurat și în acest an de programele Săptămânii românești. În cadrul acestei săptămâni, școlarii au participat la concursuri despre mediul înconjurător, despre istoria României, despre igienă și la întreceri sportive. Dar în mod tradițional s-a organizat și concursul de povești, pentru care, ca de obicei, copiii au manifestat mare interes.

În programul săptămânii s-a introdus și o excursie comună. La 18 iulie am vizitat orașele Visegrád și Strigoni-

(Esztergom), care au oferit multe curiozități atât copiilor, cât și profesorilor însoțitori. Aici am avut posibilitatea să vedem Bazilica din

„Am fost legat permanent de pământ, de iarba verde de acasă...”

În ziua de 25 mai, la Centru Cultural Român din Iula a avut loc Festivalul Coral de muzică laică „Viva la musica”. La ediția din acest an, a participat și un cor din Maramureș, din satul Ilba. Acesta a fost însoțit de *Nicolae Sabău*, primarul comunei Cicârlău, care este și un cunoscut cântăreț de muzică populară. După frumoasele cântece cu care ne-a încălzit inima și sufletul, l-am rugat să împărtășească câteva gânduri și micii noastre comunități românești din Ungaria.

– Domnule primar, ați sosit în mijlocul nostru cu corul din satul Ilba și, alături de ei, ne-ați prezentat câteva cântece populare foarte frumoase. De unde această dragoste pentru muzica populară?

– Cântecul popular este însăși viața mea. Fără cântecul popular eu aș fi fost absolut nimeni, pentru că spiritualitatea neamului românesc, dovada de unde venim, de unde ne tragem, dovada că suntem pe acel loc dacic este prin doina românească pe care eu o cânt și prin cultul religios pe care-l am, Crucea. Doina și Crucea ne-au făurit și ne-au ajutat de-a lungul vremii să rezistăm la tot ce a fost împotriva noastră, a românilor, și să ne păstrăm locul unde ne-am născut, unde am trăit, unde ne-am îmbrăcat și unde ne bucurăm de ceea ce făurim, ducându-ne ne-cazurile așa cum le ducem. De aceea vreau să vă spun că prin toată ființa mea eu sunt român și sunt țaran.

Satul meu este la o interferență de cinci zone fol-

clorice pe care noi acolo, în Maramureș, le numim țări. Iată că într-un județ administrativ sunt cuprinse cinci zone folclorice, numite „țări”, și anume: Țara Oașului, Țara Codrului, Țara Chioarului, Țara Lăpușului și Țara Maramureșului istoric.

– Ne spuneți câteva cuvinte despre dumneavoastră?

– Am văzut lumina zilei în comuna Cicârlău, care are patru sate: Ilba, Handal, Bârgău și Cicârlău. Cânt de aproape 40 de ani, calitățile vocale moștenindu-le de la mama mea, care a adus pe lume 9 copii, șapte băieți și două fete. Provin dintr-o familie de oameni foarte săraci. Tatăl meu a fost miner. Dintre cei nouă frați, doi au murit la cotul Donului, pe front. Tocmai de acolo m-am inspirat când am compus „Cântec pentru tata”, pe care l-ați putut auzi. Mai suntem numai doi, eu și cu o soră de-a mea. Am sunat-o imediat după concert, și m-a întrebat „Cum te simți la unguri?” și i-am

spus foarte bine. Dar sunt mulți români, căci am venit să cântăm la un festival românesc. Oamenii de la mine din sat lucrează în mine, și din această cauză mulți mor de tineri. Tinerele pleacă în speranța unei vieți mai bune. Dar, deși nu o ducem prea strălucit, încerc să ajut cât mai mult oamenii.

Cât despre cariera muzicală, să zic așa, prima mea înregistrare a fost la Radio Cluj în 1957, cu cântece maramureșene. Am avut onoarea să cânt cu orchestra de muzică populară a Filarmonicii de Stat din orașul Cluj-Napoca, dirijată de regretatul Ilie Tetrade. După aceea, am prins gustul cântecelor, și am cântat din ce în ce mai mult. Între timp am terminat facultatea de științe economice dar, deși am lucrat în bancă 12 ani ca inspector, am fost legat permanent de pământ, de iarba verde de acasă.

Din punct de vedere artistic, pot să spun că mă bucur de un prestigiu în țară, am colegi excepționali. Cele mai multe turnee le-am făcut cu *Sofia Vicoveanca*, *Florica Radu*, *Dumitru Fărcaș*, care este aproape de mine, un consătean de acolo și mă bucur de o simpatie a publicului băimărean și nu numai. Încerc să îmbin peste tot cele două lucruri: frumosul cu administrativul care, din păcate, nu întotdeauna este frumos. Dar, pot să spun că mă bucur de

stimă și din partea consătenilor mei, ajungând la al doilea mandat ca primar. Cântecul popular este viața mea, sunt bucuros că am ajuns să cânt și la Iula, că am putut aduce din creația populară a românilor câte-un crâmpel și pentru cei care stau aproape sau mai departe de țară.

– Din câte am observat în seara aceasta, aveți și creații proprii, deci nu cântați numai din folclorul tradițional al Maramureșului.

– Cea mai mare parte din repertoriul meu sunt culegeri, adică folclor adevărat, în care autorul nu este cunoscut, este anonim. Însă am și câteva creații proprii, din care am cântat și aici „Cântec pentru tata”, și mai sunt cântece care ne-au însoțit istoria neamului cum este „Balada lui Tomoioagă”.

– Atunci cântați nu doar ceea ce generații de-a rândul au adunat și ceea ce azi numim folclor, ci în același timp vă și inspirați din aceste creații pentru a vă compune propriile cântece care, poate, cu timpul, la rândul lor vor intra în tezaurul cântecului maramureșean.

– Da, însă acest lucru nu-l fac numai eu. Îl fac cântăreți care sunt cu școală, care au capacitatea de a și compune, de a și crea. Căci nu oricine își poate permite să creeze. Rapsozi sunt des-

tui: este ciobanul, este femeia care toarce. Iarăși altul este artistul. Și, deci, este o diferență între a fi un rapsod, un cântăreț sau un artist. Un artist poate să compună pentru el, și să predea marelui public și să fie primit ca ceva autentic.

– Rar avem ocazia să ne întâlnim cu oameni în asemenea funcții ca cea deținută de dumneavoastră, care în același timp să fie și renumiți cântăreți. Cum sunteți privit de consăteni sau de către oameni în general, la asemenea manifestări?

– Dăruirea mea pentru cântecul popular, ajungând să împărtășesc din ființa neamului meu, din creația neamului meu, din trăirea sufletască pe care o are și s-o interpretez, s-o trec prin sufletul meu, făcându-o cunoscută în țară și în lume, i-a încântat pe consătenii mei. Pentru satele noastre au fost cunoscute, și îmi cer scuze, mai ales de când Nicolae Sabău cântă la radio, de când este rapsod, cântărețul neamului românesc. Și acest lucru i-a determinat pe consătenii mei să-mi acorde din nou votul ca primar, și pot să vă spun că nu s-au înșelat. Am adus în sate lucruri elementare ca gazul metan, telefonie digitală, televiziune prin cablu, am asfaltat Cicârlăul, iar prin muzică mai mult mi s-au deschis ușile, și mi s-a acordat tot ceea ce am cerut. Nu este o laudă, dar cântecul popular m-a ajutat să fac foarte multe pentru satul meu.

Toma Iova

Muzeul Țării Crișurilor poate fi vizitat on-line

De săptămâna trecută, modul cel mai comod de a pătrunde în instituția muzeală este accesarea site-ului www.mtariicrisurilor.ro sau a adresei de e-mail: contact@mtariicrisurilor.ro,

anunță bihon.ro. *Amalia Moldovan*, muzeograf relații publice și expoziții, ne introduce on-line în palatul baroc, explicând cuprinsul paginilor.

Deși este doar o formulă

perfectibilă, site-ul oferă informațiile cele mai actuale legate de acest lăcaș al operelor de artă, despre manifestările care sunt găzduite de prestigioasa instituție sau despre cele viitoare.

Federația Rumânilor din Serbia pe Internet

La câteva luni de la înființare, Federația Rumânilor din Serbia, cu sediul în Negotin, Valea Timocului, și-a lansat pagina oficială de web, care poate fi accesată la adresa www.timoc.org, anunță agenția de presă a

românilor de pretutindeni. Site-ul este conceput într-o manieră atractivă și conține mai multe rubrici de interes, precum știri referitoare la activitățile federației, informații din comunitatea românească din Valea

Timocului, adrese utile, referințe din presa scrisă. Dar pagina cuprinde și o arhivă lunară a evenimentelor care s-au desfășurat în regiune și în colaborare cu alte asociații și organizații civile ale românilor din Serbia. R. P.

W. Shakespeare, Cum doriți sau noaptea de la spartul târgului

Iliria transformată într-o bibliotecă fără de cărți, o nostalgie răscolitoare, cu accente de comic rafinat sunt elementele care definesc atmosfera spectacolului unei « nopti de la spartul târgului ». Tribulațiile erotice ale eroilor, cu numeroase travestiuri, par și mai misterioase, învăluite în plastica specială a gesturilor, luminii și muzicii, în tonali-

tăți armonioase, sub semnul unei senzuale atmosfere de sfârșit de sărbătoare.

Publicul este invitat să deguste acțiunea la « locul faptei », pe scenă, alături de actori, pentru a se putea bucura de toate nuanțele create de regizor pe canavaa unei comedii amare, iscată dintr-un erotism ambiguu.

După un naufragiu care îi separă pe cei doi frați gemeni, Sebastian și Viola, o vedem pe Viola, salvată de pe mare, care află că țara în care a ajuns se numește Iliria. Ea se deghizează în băiat pentru a intra în slujba ducelui Orsino. Facem apoi cunoștință cu ducele Orsino și suita lui. Ducele este îndrăgostit de Olivia, o contesă bogată, pe care însă nu reușește să o înduplece să îi accepte iubirea. Apar Sir Toby Belch, unchiul Oliviei și prietenul acestuia, Sir Andrew Aguecheek, pretendent fără șanse la mâna Oliviei, apoi Maria, camerista Oliviei, Feste, bufonul, și însoțitorul acestuia, Fabian, (slujitorii Oliviei), Malvolio, intendentul Oliviei, și, în fine, Olivia, care este în doliu nemângâiat, după moartea fratelui ei. Feste, bufonul, încearcă să o convingă

pe Olivia că doliul său prelungit nu are nici un rost. Cesario, nume pe care și l-a luat Viola, devenit între timp slujitorul lui Orsino, vine să o pețască pe Olivia pentru ducele pe care nu numai că îl slujește, dar de care s-a și îndrăgostit. La vederea tânărului pețitor, Olivia se îndrăgostește fulgerător de acesta, dar este respinsă. Între timp, apar Sebastian, fratele Violei și salvatorul acestuia, Antonio. Între ei are loc o scenă de iubire absurdă în urma căreia Sebastian, al cărui sex pare ambiguu, capătă haine bărbătești și mustață, devenind o copie a surorii lui, deghizate în tânărul Cesario. Contesa Olivia îl trimite pe Malvolio să îi înapoieze lui Cesario un inel pe care acesta nici nu i-l dăduse de fapt. Sir Toby și Sir Andrew încing o petrecere cu mâncare și băutură, la

care se alătură Feste și Fabian, precum și Maria. Ei sunt îndrăgostiți de Malvolio, care îi gonește și le strică chefurile. Petrecăreții pun la cale o răzbunare plină de cruzime. Ducele îl trimite pe Cesario, cu un inel, la Olivia, într-o nouă încercare de a o cuceri. Maria, însoțită de cei patru petrecăreți, pune în drumul lui Malvolio o scrisoare în care imită scrisul Oliviei. Malvolio găsește scrisoarea și, spre deliciul conspiratorilor, care îl urmăresc în taină, se lasă înșelată și, plin de fericire, crezând că Olivia îl iubește și va deveni soția lui, aleargă să îndeplinească cererile absurde din scrisoare. Cesario îi aduce Oliviei un nou mesaj din

partea ducelui și îi respinge din nou, avansurile. Sir Andrew se hotărăște să plece și să renunțe la speranța de a deveni soțul Oliviei, pentru că o vede pe aceasta îndrăgostită de tânărul slujitor al lui Orsino. Sir Toby, însă, îl convinge să nu plece și, în schimb, să îi trimită o provocare la duel lui Cesario. Sebastian și Antonio apar din nou, iar Antonio îi dă bani lui Sebastian.

(pauză)

În partea a doua, Malvolio, chemat de Olivia, se poartă ca și cum ar fi iubitul ei, trezindu-i acesteia

bănuieli asupra sănătății sale mintale. Sir Toby, însoțit de Maria și ceilalți slujitori ai Oliviei, îl leagă și sechestrează pe Malvolio, în timp ce Olivia își continuă încercările de a-l cuceri pe Cesario. Între timp, Sir Andrew aduce provocarea, iar Sir Toby îl îndeamnă pe Cesario să se pregătească de luptă. Cei

doi încep duelul. Sunt îndrăgostiți vitejește de Antonio care îi sare în ajutor lui Cesario, luându-l drept Sebastian. La rândul său, Antonio este prins de ofițerii care îl urmăreau pentru nelegiuiri mai vechi. Aflându-se la strâmtoare, Antonio îi cere banii înapoi lui Cesario, dar acesta nu știe nimic despre așa ceva. Recunoaște în schimb numele fratelui său, rostit de Antonio. În toată încurcătura, apare Sebastian, care, luat drept Cesario, continuă duelul cu Sir Andrew și îl bate atât pe el, cât și pe Sir Toby, care îi sărise în ajutor. Olivia îi desparte și îl ia cu ea pe Sebastian. Malvolio este cercetat de bufonul Feste, care, constatând că nu i-a trecut boala, îl trimite înapoi în temnița lui. Olivia, fericită și devenindu-i să creadă că tânărul ei iubit i se dăruiește în cele din urmă, aduce în grabă inele și se căsătorește cu Sebastian. Adus în fața judecării ducelui, Antonio se plânge de nerecunoștința celui pe care l-a salvat de la moarte, confundându-l cu Cesario, care se afla în suita ducelui. Olivia își cheamă soțul, dar Cesario nu recunoaște că i-ar fi soț. Pe acest fond de confuzie generală, apar Sir Andrew și Sir Toby, bătuți măcar de Sebastian. Sebastian apare și el, cerându-i iertare iubitei sale soții, Olivia, pentru cele întâmplate. Sebastian și Viola se găsesc în sfârșit față în față și se recunosc ca fiind cei doi gemeni, pierduți unul de celălalt în naufragiu. Ducele Orsino își îndreaptă iubirea către tânărul său slujitor, redevenit Viola. Este readus și Malvolio care înțelege că i se făcuse o înscenare. În final, încep nunțile, toate perechile poartă voaluri de mireasă, iar bufonul Feste începe să cânte, acompaniat de toți ceilalți, un cântec melancolic, în care ploaia și vântul, elemente esențiale ale naturii (prezente mereu în spectacol), sunt refrenul reflecțiilor sale filosofice.

William Shakespeare (născut în aprilie 1564, botezat la 26 aprilie 1564, mort în 23 aprilie 1616) este considerat a fi cel mai mare scriitor al literaturii în limba engleză. Ca dramaturg, a scris câteva dintre cele mai puternice tragedii și numeroase comedii. De asemenea, a scris 154 de sonete și numeroase poezii. Dintre

William Shakespeare, unul dintre cei mai mari dramaturgi ai lumii

tare în cheie postmo-dernă a lui Hamlet, „Rozenkrantz și Guildenstern sunt morți”. Toate piesele au fost puse în scenă la Teatrul Globe, a

cut la Stratford-upon-Avon, în Anglia, în aprilie 1564, ca fiu al lui John Shakespeare, un mănășar, și al lui Mary Arden. Botezul lui „Shakespeare” este înregistrat în data de 26 aprilie a anului, dar ziua nașterii sale este considerată 23. Tatăl său, prosper pe vremea nașterii lui William, a fost judecat pentru afaceri pe piața neagră a lânii și mai târziu a pierdut poziția de consilier local. Există dovezi că ambele ramuri ale familiei aveau simpatii romano-catolice. El s-a însurat în 28 noiembrie 1582, la Stratford-upon-Avon, cu Anne Hathaway, cu opt ani mai vârstnică, martorii ceremoniei fiind Fulk Sandalls și John Richardson. Căsătoria se pare că a fost grăbită de gravida miresei. După căsătorie, se știu puține lucruri despre William Shakespeare, până la apariția sa la Londra, pe scena literară. În 26 mai 1583, este botezată la Stratford Susannah, primul copil al lui Shakespeare. Acesta a fost urmat curând, la 2 februarie 1585, de botezul unui fiu, Hamnet, și al unei fiice, Judith. În 1592, era deja suficient de cunoscut pentru a atrage atenția lui Robert Greene, care îl acuză de plagiat: „o cioară începătoare, înfrumusețată cu penele noastre”. În 1596 moare Hamnet și este înmormântat la 11 august 1596. Din cauza asemănării numelor, unii bănuiesc că moartea sa a fost imboldul pentru crearea piesei lui

Shakespeare Hamlet, „Tragica poveste a lui Hamlet, prințul Danemarcei”. În 1598, Shakespeare se mutase în parohia Sf. Elena, în Bishopgate și apare în capul unei liste a actorilor la o piesă (Every man in his humor) de Ben Johnson.

Shakespeare devine actor, jucând roluri și în piesele sale, de exemplu, rolul Umbrei (Tatălui) în „Hamlet”, sau pe al bătrânului Adam, din „Cum vă place”. În Sonete se referă explicit la condiția grea de actor: „E drept c-am tot cutreierat pribeag/și c-am făcut din mine o paiață/vânzându-mi ieftin gândul cel mai drag/și dând durerii vechi o nouă viață”.

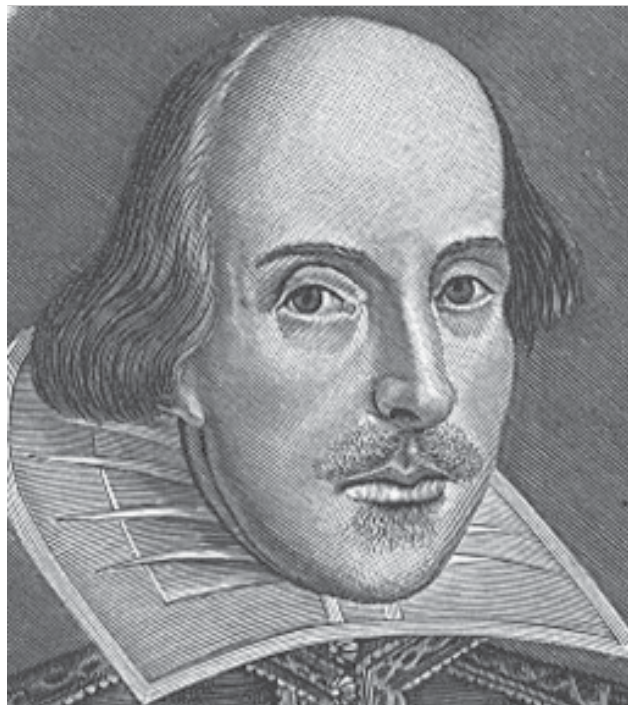
Ca actor și scriitor, devine și co-proprietar al unei trupe de teatru, cunoscută sub numele de „Oamenii lordului Chamberlain” – compania și-a luat numele, ca și altele din acea perioadă, după numele sponsorului ei aristocrat. A devenit destul de cunoscută pentru ca, după moartea reginei Elisabeta I și încoronarea lui James I (1603), noul monarh să adopte trupa, care a fost cunoscută sub numele „Oamenii regelui”. Diverse documente ale unor chestiuni legale și ale unor tranzacții dovedesc că Shakespeare devenise o persoană importantă în anii petrecuți la Londra. Se descurcase destul de bine pentru a putea cumpăra o proprietate în cartierul londonez Blackfriars și deținea cea de a doua casă, ca mărime, în Stratford.

La 1609 își publică sonetele, tema lor fiind trecerea timpului, curgerea sa ireversibilă, iar unica „salvare” omenească rămâne dragostea și creația, mai ales cea prin arta cuvintului. Majoritatea sonetelor sunt poezii de dragoste (126) cărora – piperate de insinuări homoerotice – sunt închinat unui tânăr („frumos stăpân”), și restul (28) închinat amantei sale, o doamnă brunetă („The dark lady”). Aluziile pe tema amorului masculin sunt un ecou al situațiilor ambigue și jocurilor de cuvinte din comedii-le sale, și vor cauza un anumit efort cenzorial din partea lui John Benson care, la douăzeci și patru de ani după moartea lui Shakespeare, îi publică poemele în așa fel încât să ascundă aspectul lor homoerotic. O admirabilă traducere în limba română a sonetelor aparține poetului Gheorghe Tomozei.

Shakespeare s-a retras prin 1611 și a murit în 1616, pe 23 aprilie, care este probabil motivul tradiției de a plasa data nașterii în aceeași zi. A fost căsătorit cu Anne, până la moarte. Cele două fiice, Susannah și Judith, i-au supraviețuit. Susannah s-a căsătorit cu dr. John Hall și, mai târziu a fost subiectul unui proces.

Cărțile dedicate studierii vieții și operei lui Shakespeare alcătuiesc adevărate biblioteci, și în fiecare lună, undeva în lume, mai apare o cercetare despre el. Shakespeare este un autor care continuă să exercite și astăzi o vie fascinație, atât asupra cititorilor obișnuiți, cât și asupra creatorilor de poezie, film, teatru, cercetătorilor literari. Unul dintre aceștia din urmă, Ivor Brown, spune într-un studiu din 1968, despre Shakespeare: „A scris ca om al locului și timpului sau despre oameni din diverse locuri și epoci. Dar el avea să se ridice peste granițele timpului și geografiei, devenind o prezență cosmică, eternă. A reflectat asupra misterului vieții, formulând interogații, nu oferind răspunsuri. A prins în inspirate întorsături de cuvânt secvențe și oameni de pe scena vieții sale.”

Pe piatra lui de mormânt stă scris: „Binecuvântat fie cel ce lasă (în tihnă) aceste pietre și blestemat fie cel ce mișcă oasele” („Blest be the man who cast these stones, and cursed be he that moves my bones”).

acestea, unele sunt considerate drept cele mai strălucitoare opere scrise vreodată în literatură, datorită priceperii lui Shakespeare de a depăși narațiunea și de a descrie cele mai intime și profunde aspecte ale naturii umane. Se crede că majoritatea operei a scris-o între 1585 și 1613, deși datele exacte și cronologia pieselor de teatru atribuite lui nu se cunosc cu precizie. Influența exercitată de Shakespeare asupra vorbitorilor de limba engleză din întreaga lume se reflectă prin recunoașterea imediată a unor citate din piesele lui Shakespeare, prin titlurile operelor bazate pe fraze din Shakespeare și prin numeroasele adaptări ale pieselor sale. Alte semne ale influenței sale contemporane sunt includerea sa în top 10 al „Cei mai mari 100 de britanici”, sondaj sponsorizat de BBC, frecvențele producții bazate pe operele sale, cum ar fi BBC Television Shakespeare (un set de adaptări pentru televiziune ale pieselor sale) și succesul filmului „Shakespeare in Love” (1998), o ficțiune dedicată vieții scriitorului, bazată pe scenariul unui foarte cunoscut autor dramatic contemporan, Tom Stoppard, care a scris o interpre-

căruia deviză ce se putea citi pe cortina teatrului, era „Totus mundus agit histrionem”. Ea reprezenta traducerea în latină a unei replici celebre din piesa „Cum vă place”, „Lumea este o scenă și oamenii sunt doar actori”.

Cei mai mulți istorici sunt de acord că actorul și dramaturgul sunt una și aceeași persoană cu acel William Shakespeare, despre care există date istorice considerabile. Shakespeare s-a nă-

Citate celebre

□ „Îmi place munca, mă fascinează. Pot sta ore în șir să mă uit la ea”.

Jerome K. Jerome

□ „În politică, prostia nu este un handicap”.

Napoleon Bonaparte

□ „Experiența este numele pe care oricine îl dă propriilor greșeli”.

Oscar Wilde

□ „Dansul: expresia verticală a unei dorințe orizontale legalizată de muzică”.

George Bernard Shaw

□ „Ține ochii bine deschiși înainte de căsătorie și pe jumătate închiși după aceea”.

Benjamin Franklin

□ „Este păcat că singurul lucru pe care un om îl poate face opt ore este să muncească. Nu poate să mănânce opt ore; nu poate să bea opt ore; nu poate să facă dragoste opt ore. Singurul lucru pe care un om îl poate face pentru opt ore este munca”.

William Faulkner

□ „Pune mâna pe o sobă fierbinte un minut și ți se va părea o oră. Stai cu o fată frumoasă o oră și ți se va părea un minut. Asta e relativitatea”.

Albert Einstein

□ „În definitiv, nu anii din viață sunt cei care contează, ci viața din anii tăi”.

Abraham Lincoln

□ „Publicitatea este minciună legalizată”.

H.G. Wells

□ „Când este vorba de bani, toți sunt de aceeași religie”.

Voltaire

□ „Speranța este visul omului treaz”.

Aristotel

□ „Nu este răspunsul cel care luminează, ci întrebarea”.

Eugen Ionescu

□ „Omenesc lucru este să-ți fie milă de cei necăjiți, și deși mila aceasta șade bine oricui, ea se cuvine a fi simțită mai cu seamă de către aceia care au avut și ei nevoie de o mângâiere odinioară”.

Boccaccio

□ „Când suntem fericiți, suntem întotdeauna buni; dar când suntem buni nu suntem întotdeauna fericiți. A fi bun înseamnă a fi în armonie cu tine însuși”.

Wilde

□ „Uneori ești mai puțin nefericit când te minte ființa iubită decât atunci când îți spune adevărul în față”.

Roche foucauld

□ „Istoria sufletului omenesc e poate mai interesantă și mai folositoare decât toată istoria unui popor întreg, mai ales când e rezultatul observațiilor făcute de inteligența unui om matur asupra propriei sale persoane și când este scrisă fără dorința vanitoasă de a trezi compătimire sau mirare”.

Lermontov

Telefonie și videotelefonie gratuite

Euroweb a lansat, zilele trecute, serviciul de comunicații multimedia Eurovoice, serviciu care integrează voce, e-mail, fax și videotelefonie, aplicații care pot fi folosite atât pe telefonul fix, cât și de oriunde din țară sau din lume (indiferent de furnizorul care asigură conectarea la rețea), ca și când s-ar afla lângă telefonul de acasă sau de la birou. Nu mai există noțiunile de convorbiri locale, interurbane sau internaționale,

întrucât toate convorbirile în rețea au același cost – zero – pentru oricare dintre aplicațiile respective. Este suficient ca utilizatorul să aibă acces la Internet, pe orice tip de conexiune care are o lărgime de bandă de peste 5 kbps.

În plus, apelurile date în afara rețelei sunt mult mai ieftine decât în sistemele clasice de telefonie. Cu alte cuvinte, doi utilizatori ai acestei rețele, aflați la fiecare oră într-un alt loc din

lume, pot vorbi sau se pot vedea fără a plăti nimic (în afara costului conexiunii Internet), dar beneficiază de o legătură sigură, la standarde normale de calitate. România este în acest moment singura țară din Europa care oferă un produs de acest tip care a trecut de faza de testare, este integrat total și complet funcțional. Poate și de aceea sunt deja utilizatori din SUA sau chiar din China care s-au abonat la Eurovoice.

Lucrări de Picasso, Matisse, Cezanne și Pissarro ajung și la București

Iubitorii de artă care se vor afla în capitala României în perioada 16 iulie-2 octombrie, vor avea ocazia să ia parte la o expoziție extraordinară de pictură care va conține lucrări semnate de Picasso, Matisse, Cezanne și Pissarro.

Tablourile celor patru mari nume din ale artei secolului XX vor putea fi văzute la Muzeul Național de Artă din București, MNAR, în cadrul manifestării intitulate „Umbre și lumini”. Expoziția va cuprinde aproximativ 80 de pânze și este organizată în colaborare cu Reunion des Musées Nationaux din Franța, Ministerul francez al Culturii și Comunicației, Ministerul Culturii și Cultelor din România și MNAR. Toate ta-

Picasso – „Treii muzicieni”

blourile vor putea fi vizionate în aripa Știrbei a muzeului, fiind împrumutate din

aproape 20 de muzee celebre din Franța, printre care Luvru sau Versailles. T.I.

O vacanță... într-un Trabant

Trei tineri s-au închis vineri, 8 iulie, într-un Trabant parcat în centrul municipiului Sfântu Gheorghe, unde vor trăi timp de 16 zile. Acțiunea se desfășoară în cadrul unui concurs intitulat „Trabicomix”. Cei trei concurenți, aleși în urma unei

preselecții, locuiesc, mănâncă și dorm în Trabant în toată această perioadă, iar câștigătorul va fi cel care va rezista cel mai mult. Participanții la concurs pot părăsi mașina după un program bine stabilit, doar pentru a merge la toaletă și a se spăla. Ei sunt și personajele unei călătorii virtuale în urma căreia „vor ajunge” în orașul Zwickau, unde a fost construit Trabantul. În cadru acestui „turneu european”, cei trei concurenți vor „trece” prin Ro-

mânia, Ungaria, Austria, Cehia, Polonia, Germania, iar pentru crearea unei atmosfere cât mai reale, organizatorii prezintă la locul desfășurării concursului filme documentare despre aceste țări. Cel care va câștiga concursul va fi proprietarul mașinii în care va petrece cele două săptămâni, va primi benzină până la sfârșitul acestui an, zece milioane de lei și cadouri din partea sponsorilor.

T. Iova

ȘAH

Noul campion european de șah nu vrea să termine liceul

Șahistul român, **Liviu Dieter Nisipeanu** a câștigat, la Varșovia, titlul de campion al Europei. Competiția continentală de șah, la care au participat peste 220 de concurenți, s-a încheiat la sfârșitul săptămânii trecute.

Tânărul talent a rămas neînving în toate cele 13 runde, terminând turneul din Polonia, cu un bilanț de șapte victorii și șase remize, care i-au adus 10 puncte, din cele 13 posibile. Soarta titlului a fost decisă în ultima rundă, când șahistul român se afla la egalitate la nouă puncte, cu renumitul mare maestru **Alexander Beliavski**. Nisipeanu, cu piesele negre, a jucat excelent, obținând victoria care i-a adus medalia de aur. La vârsta de 28 de ani, cu acest titlu

continental, marele maestru român intră printre cei mai buni șahisti ai momentului. În palmaresul său

mai figurează și alte succese obținute la turnee internaționale. La Campionatul Mondial desfășurat acum șase ani în SUA, Nisipeanu a obținut medalia de bronz. După sosirea la Aeroportul Otopeni, în buzunar cu cei 18 mii de dolari, câștigați la Varșovia, Dieter Nisipeanu a fost întrebat de jurnaliști, dacă acest succes îl va motiva să-și termine studiile liceale. „Mi-am făcut o cale în viață și nu vād de ce să mă abat de la ea”, a răspuns proaspătul campion european. Își dorește în schimb, un copil și vrea să devină campion mondial. Ordinea însă n-a stabilit-o încă.

T. Boca

Fotbal

„Visul unei nopți de vară” la Timișoara

„Nu mai puțin de 16 foști jucători brazilieni, printre care campionii mondiali **Romario, Bebeto, Taffarel, Rai, Aldair, Mauro Silva și Leonardo**, au confirmat participarea la „Seara Campionilor”, meci caritabil programat la Timișoara, la 16 iulie, între selecționatele România 1994 și Brazilia 1994.

Agentul FIFA **Gică Popescu** a anunțat, luni, în cadrul unei conferințe de presă, că jucătorilor brazilieni, campioni mondiali în 1994, le-au fost trimise biletele de avion. Cei 16 fotbalisti sud-americani care vor participa la evenimentul inedit sunt: Taffarel - portar; **Jorginho, Ricardo Rocha, Branco, Aldair, Marcio Santos** - fundași; **Mazinho, Mauro Silva, Leonardo, Dunga, Rai** - mijlocași; **Bebeto, Romario, Viola, Careca, Paulo Sergio** - atacanți. Conform organizatorilor, onorariul selecționatei braziliene se ridică la mai bine de jumătate din bugetul evenimentului. De partea braziliană a organizării s-a ocupat portarul Taffarel și compania sa. De partea cealaltă, România '94, care a realizat cea mai mare performanță din istoria naționalei - atingerea sferturilor de finală la Campionatul Mondial din Statele Unite - va fi compusă din: **Prunea, Stelea** - portari; **D. Petrescu, Prodan, Belodedici, Selymes,**

Filipescu, Mihali, Doboș - fundași; **Lupescu, D. Munteanu, Gâlcă, Gh. Popescu, Sabău, Hagi, I. Dumitrescu, Panduru** - mijlocași; **Răducioiu, Vlădoiu, V. Moldovan, Ad. Ilie** - atacanți. Antrenor: **Anghel Iordănescu**.

„Sperăm să vină cât mai mulți spectatori, pentru că este un eveniment caritabil”, a declarat Gică Popescu, fostul fotbalist român precizând că banii care vor rămâne vor fi destinați refacerii și utilării corespunzătoare a unei școli afectate de inundațiile din Banat. Impresarul a motivat alegerea Timișoarei ca gazdă a evenimentului, pentru că a demonstrat, prin modul de comportare al publicului și prin investițiile făcute în fotbal, că merită această onoare. Motto-ul evenimentului e „Visul unei nopți de vară”, iar cu acest prilej, în Piața Operei din Timișoara va trona un banner imens, de 80 de metri pătrați. Partida programată pe 16 iulie va fi transmisă în direct de PRO TV.

De marți, se pot procura bilete pentru „Seara Campionilor”. Prețurile sunt de 150.000 de lei vechi (15 lei noi) la peluze, 220.000 lei (22 lei noi) la tribuna II, 330.000 lei (33 lei noi) la tribuna I, 660.000 lei (66 lei noi) la tribuna 0, 3 milioane (300 lei noi) la VIP 2 și 10 milioane (1.000 lei grei) la VIP 1. Biletele se pot cumpăra și prin internet, într-o cantitate de peste 30 de bucăți, la pagina www.searacampionilor.ro.

- Informație Onlinesport -

Scrimă

Campionat european de bronz

La Campionatul European, care a avut loc săptămâna trecută la Zalaegerszeg, deși a sperat la mai mult, delegația României a reușit să adune numai medalii de bronz.

Floretista Roxana Scarlat

Iuliana Măceșeanu a reușit să urce pe podiumul Campionatelor Europene, după ce s-a calificat în semifinalele concursului de sabie individual. Deși a ratat finala, pierzând la limita meciul cu ucraineanca **Iana Șemiakina** (14-15), româncă legitimată la clubul Steaua a intrat în posesia medaliei de bronz.

Echipa de sabie feminină a ratat a doua medalie de bronz a delegației române. După ce a pierdut, în semifinale, întâlnirea cu Rusia (21-45), **Cătălina Gheorghiuțoaia, Andreea Pelei, Bianca Pascu și Dorina Lupu** au fost învinse și în meciul pentru bronz de reprezentantele Ucrainei (40-45). A doua medalie de bronz însă a venit de la o echipă, care spera și ea mai

mult. Deși era cotate ca lider european, echipa de sabie masculină a României a reușit doar medalia de bronz. **Mihai Covaliu, Rareș Dumitrescu, Constantin Sandu și Alexandru Șiriteanu** au pierdut în semifinale în fața reprezentanților din Rusia (40-45), dar s-au impus în finala mică, unde au întâlnit echipa Ungariei (45-35).

Naționala feminină de floretă a cucerit medalia de bronz, a treia a delegației României la Campionatele Europene de la Zalaegerszeg. După ce au fost învinse de italiene în semifinale (16-34), **Roxana Scarlat, Cristina Stahl, Cristina Ghiță și Andreea Andrei** s-au impus în finala mică în fața polonezelor.

Crâsta

Proiectul Timișoara continuă

În timp ce echipele mari din București se întrec cu gălăgie pe subiectul achizițiilor de vară, bănațenii tac și fac. Cumpărarea jucătorilor de valoare, începută iarna, a continuat și în pauza de vară. Achizițiile spectaculoase au început cu aducerea pe malul Begăi a fundașului **Olah**, dar marea lovitură pe piața internă a sosit abia la sfârșitul săptămânii trecute, când s-a aliniat lotului pregătit de **Cosmin Olăroiu**, cel mai în formă atacant din campionatul intern. Împreună cu **Gigel Bucur**, a sosit la Poli Timișoara și unul dintre cei

mai talentați fundași tineri, **Sorin Rădoi**, de numai 20 de ani, ambii ieșind din pepinieria Sportului Studen-

țesc. Cu toate că antrenorul se sinchisește să spună pe față că în sezonul 2005-2006 scopul echipei, injectate cu un capital serios, este atacarea titlului, finanțatorii de la Balkan Petroleum ținesc, și în declarații, aducerea în Banat, de altfel în premieră, a titlului de campion. Conform declarației lui **Anton Doboș**, consilierul clubului, transferurile încă nici pe departe nu s-au terminat și la debutul Diviziei A din 6 august, timișorenii vor avea un lot capabil să lupte de la egal la egal cu cluburile mari din București. **Șt. C.**

TVR 1

Luni 11 iulie

6.00 Jurnalul TVR 6.15 Grădinile Italiei 6.45 Cinci minute de cultură 7.00 Serial. Portul miracolelor 8.00 Sănătate pentru toți! 9.00 Serial. Misteriosul John Doe 10.00 Serial. Felicity 11.00 Interes general (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Documentar. Grădinile Italiei 14.30 Kronika 15.55 Dincolo de hartă (R) 16.30 Hărțuire estivală 17.50 Miss World România 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Iartă-mă! 20.30 Cronica anilor risipiți 21.00 Serial. Starhunter 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Miss World România 22.35 Nocturne (R) 23.35 Film. Magazinul cu iluzii 1.15 Jurnalul TVR.

Marți 12 iulie

6.00 Jurnalul TVR 6.15 Grădinile Italiei 6.45 Cinci minute de cultură 7.00 Serial. Portul miracolelor 8.00 Sănătate pentru toți! 9.00 Serial. Misteriosul John Doe 10.00 Serial. Felicity 11.00 Hărțuire estivală (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Documentar. Grădinile Italiei 14.30 Pro patria 14.30 Cultura eco (R) 15.00 Kronika. Emisiune în limba maghiară 15.55 Dincolo de hartă (R) 16.30 Hărțuire estivală 17.50 Miss World România 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Film. Asterix și Obelix: Misiune Cleopatra 21.05 Serial. Starhunter 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Miss World România 22.35 Serial. Crime perfecte 23.15 Film. Legături primejdioase 0.55 Cinci minute de cultură 1.05 Jurnalul TVR (R).

Miercuri 13 iulie

6.00 Jurnalul TVR 6.15 Grădinile Italiei 6.45 Cinci minute de cultură 7.00 Serial. Portul miracolelor 8.00 Sănătate pentru toți! 9.00 Serial. Misteriosul John Doe 10.00 Serial. Felicity 11.00 Hărțuire estivală (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Documentar. Grădinile Italiei 14.30 ... Sed Lex! 15.00 Conviuții 15.55 Dincolo de hartă (R) 16.30 Hărțuire estivală 17.50 Miss World România 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Film. Frank Riva 20.55 Circul soarelui 21.05 Serial. Starhunter 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Miss World România 23.35 Traveling circular (R) 0.35 Film. Legături primejdioase 1.20 Cinci minute de cultură 1.30 Jurnalul TVR (R).

Joi 14 iulie

6.00 Jurnalul TVR 6.15 Grădinile Italiei 6.45 Cinci minute de cultură 7.00 Serial. Portul miracolelor 8.00 Sănătate pentru toți! 9.00 Serial. Misteriosul John Doe 10.00 Serial. Felicity 11.00 Hărțuire estivală (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Documentar. Grădinile Italiei 14.30 Akzente 15.55 Dincolo de hartă (R) 16.30 Hărțuire estivală 17.30 Miss World România 17.50 Tragerile Joker și Loto 5/40 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Telectinemateca: Marile manevre 21.00 Serial. Starhunter 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Miss World România 22.35 Marcă înregistrată 23.25 Film. Lup-tătoarea 1.20 Cinci minute de cultură 1.30 Jurnalul TVR (R).

Vineri 15 iulie

6.00 Jurnalul TVR 6.15 Grădinile Italiei 6.45 Cinci minute de cultură 7.00 Serial. Portul miracolelor 8.00 Sănătate pentru toți! 9.00 Serial. Misteriosul John Doe 10.00 Serial. Felicity 11.00 Hărțuire estivală (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Tennis. Cupa Davis: Croația-România 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Gala de BOX Profesionalist 21.00 Serial. Starhunter 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Miss World România 22.35 Film. Portocala mecanică 1.05 Stele... de 5 stele 2.00 Cinci minute de cultură 2.10 Jurnalul TVR (R).

Sâmbătă 16 iulie

6.00 Ceasul deșteptător 7.30 Desene animate 8.30 Mic, da' voinic! 9.00 Ora poveștilor 10.30 Miss World România 11.00 Marcă înregistrată 11.50 Orizont 2007 13.00 Jurnalul TVR 13.15 Parteneri de WEEK-END 14.00 Ochiul magic (R) 15.00 Tennis. Cupa Davis: Croația-România 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Serial. Neveste disperate 21.00 Profesioniști în vacanță 22.00 Jurnalul TVR 22.15 Fete de la Musique 23.45 Film. Formula 51. 1.30 Jurnalul TVR (R).

Duminică 17 iulie

6.00 Universul credinței 7.30 Desene animate 8.30 Serial. Cutia fantastică 9.00 Profesioniști în vacanță (R) 10.00 Stele de 5 stele (R) 11.00 Viața satului 12.00 Agenda politică 13.00 Jurnalul TVR 13.15 Circul Massimo 14.00 Tennis. Cupa Davis: croația-România 17.50 Tragerile Loto 6/49 și noroc 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Film. Fanfan la Tulipe 21.00 Garatant 100% 22.00 Jurnalul TVR 22.15 Documentar. Cine l-a ucis pe Stalin? 23.15 Film. Cu cărțile pe față 0.55 Jurnalul TVR (R).

Vincent Perez
în filmul „Fanfan la Tulipe”

TVR 2

Luni 11 iulie

7.30 Revista presei 8.00 Minorități sub trei dictaturi (R) 8.30 Poftă bună! (R) 9.00 **Tonomatul de vacanță** 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.40 Serial. Farmece 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Fiica oceanului 14.00 Împreună în Europa 15.00 Zona de conflict 16.00 Serial. Rebelii 17.00 Mistere și mituri ale sec. al XX-lea 17.30 Zestrea românilor 18.00 Circuitul Internațional de Tennis al României 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 De origine română: Janny Holt 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 Film. Ocolul pământului în 80 de zile 23.00 Serial. Agenția.

„Tonomatul de vacanță”,
transmisiune din Mamaia

Marți 12 iulie

7.30 Revista presei 8.00 Serial (R) Rebelii 9.00 Tonomatul DP 2 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.40 Serial (R) Nemuritoarea 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Fiica oceanului 14.00 Împreună în Europa 15.00 Cronici mediteraneene 15.30 Serial. Sabrina 16.00 Serial. Rebelii 17.00 Lumea de aproape 17.30 Mărturie 18.00 Serial (R) Soția lui Lorenzo 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 Serial. Verdict: Crimă 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 Film. Culoarea nopții

Miercuri 13 iulie

7.30 Revista presei 8.00 Serial. Rebelii (R) 9.00 Tonomatul DP 2 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.40 Serial (R) Stargate 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Fiica oceanului 14.00 Împreună în Europa 15.00 Documentar 15.30 Serial. Sabrina 16.00 Serial. Rebelii 17.00 Omul între soft și moft 17.30 Minorități sub trei dictaturi 18.00 Serial. Soția lui Lorenzo 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 Serial. Verdict: Crimă 20.30 Jurnalul Euronews pentru România 21.00 Jurnalul TVR 21.15 Film. Ultimul martor 23.15 Serial. American Gothic

Joi 14 iulie

7.30 Revista presei 8.00 Serial (R) Rebelii 9.00 Tonomatul DP 2 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.40 Serial (R) Stargate 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Fiica oceanului 14.00 Împreună în Europa 15.00 Enigme în Carpați 15.30 Serial. Sabrina 16.00 Serial. Rebelii 17.00 Bugetul meu 17.30 Sănătate naturistă 18.00 Serial. Soția lui Lorenzo 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 Serial. Verdict: Crimă 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 Film. Orgolii 23.20 Serial. A fost odată hoț 0.15 Sănătate naturistă (R).

Vineri 15 iulie

7.30 Revista presei 8.00 Serial (R) Rebelii 9.00 Tonomatul DP 2 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.40 Serial. Cum se judecă în Queens 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Fiica oceanului 14.00 Împreună în Europa 15.00 Călătorii de suflet. Documentar 15.30 Serial. Sabrina 16.00 Serial. Rebelii 17.00 Cirque du soleil 17.30 Auto Club 18.00 Serial. Soția lui Lorenzo 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 Serial. Verdict: Crimă 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 D'ale lu' Mitică 22.15 Serial. Poduri peste ape reci 23.05 Bugetul meu (R) 23.35 Cinci minute de cultură.

Sâmbătă 16 iulie

7.30 Universul cunoașterii 8.00 Enigme în Carpați (R) 8.30 Arca lui Noe 9.00 Natură și aventură 9.30 Oala sub presiune 11.00 Televiziunea, dragostea mea 12.00 Agenția de plasare 13.00 Serial. Aventuri secrete 13.30 Modă 14.00 Film. Centrul de frumusețe 16.00 Via sacra 17.00 Serial. Miracole 18.00 Europa pur și simplu 19.00 Miss Plaja 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Serial. Angell Falls 22.00 Film. Ochii iubirii

Duminică 17 iulie

7.30 Medalion folcloric 8.00 Ferma 9.00 Pescar hoinar 9.30 Împreună pentru natură 10.00 H...ora Prichindeilor 11.00 Două roți 11.30 Magazin IT 11.30 Atenție, se cântă! 13.00 Casa mea 13.20 Poftă bună! 14.00 Averi fabuloase 14.30 Serial. 15.25 „Românii în Tenerife”. Documentar 16.00 Serial. Amy 17.00 Serial. Farmece 18.00 Dosarele secrete ale KGB 19.00 Atlas 19.30 Coolmea distracției 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Serial. Lege și ordine 22.00 Film. Evita Peron 23.45 Agenția de plasare (R)

ÎN LIMBA MATERNĂ

emisiune radiofonică în limba română

11 IULIE, LUNI (Adam Bauer)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.00: Montaj de muzică populară 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Încheiere

12 IULIE, MARȚI (Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.40: Evenimente calendaristice 10.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

13 IULIE, MIERCURI (Adam Bauer)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Sport – rubrica lui Adam Bauer 11.53: Avangarda „Ecranul Nostru” 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

14 IULIE, JOI (Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 11.00: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.20: Nota săptămânii de Edda Illyés 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.45: O șansă istorică: Uniunea Europeană 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

15 IULIE, VINERI (Adam Bauer)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Revista presei „Foaia românească” 10.55: Avangarda „Ecranul Nostru” 11.00: Magazinul „Lumea femeilor” 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

16 IULIE, SÂMBĂTĂ (Iulia Kaupert)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 15.00: Party Time – magazin de muzică ușoară 15.00: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 15.58: Încheiere

17 IULIE, DUMINICĂ (Adam Bauer)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40–15.30: Retrospectiva săptămânii (spicuiri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 15.30: Emisiune religioasă baptistă 15.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

În fiecare seară, între orele 19.00–19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relatări din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, în afară de frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale.

Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrecin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Ecranul nostru

13 iulie 2005 (mtv ora 13.28)

Reluare: 14 iulie 2005 (m2 ora 14.27)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Primul festival gastronomic al românilor din Ungaria, ținut la Chitighaz, a fost surprins și de camera de luat vederi a emisiunii în limba română. De asemenea, „Ecranul nostru” vă va arăta cele mai importante momente de la o triplă aniversare, organizată de Societatea Culturală a Românilor din Budapesta. Dacă vă interesează subiectele propuse și notățile din comunitatea noastră, fiți alături de „Ecranul nostru” și săptămâna viitoare!

Realizator: Ștefan Crâsta

PROGRAMUL TVR TIMIȘOARA

Interval orar 16.00-18.00, pe frecvența TVR2

Luni, 11 iulie 2005

16.00–17.00 Calea Europei 17.00–17.30 Arhiva sentimentală 17.30–17.45 Știri regionale 17.45–18.00 Omul zilei.

Marți, 12 iulie 2005

16.00–16.30 Cronica germană (emisiune în lb. germană) 16.30–17.30 Magazin estival 17.30–17.45 Știri regionale 17.45–18.00 Omul zilei.

Miercuri, 13 iulie 2005

16.00–16.30 Panoramic sud-vest (emisiune în lb. maghiară) 16.30–17.30 Magazin estival 17.30–17.45 Știri regionale 17.45–18.00 Omul zilei.

Joi, 14 iulie 2005

16.00–16.30 Orizonturi sârbești (emisiune în lb. sârbă) 16.30–17.15 Infruntarea greilor 17.15–17.30 Traio Romano 17.30–17.45 Știri regionale 17.45–18.00 Omul zilei.

Vineri, 15 iulie 2005

16.00–16.30 Ritm Show 16.30–17.30 Magazin estival 17.30–17.45 Știri regionale 17.45–18.00 Omul zilei.

Sâmbătă, 16 iulie 2005

16.00–16.30 Vară cu cântec 17.00–17.30 În prelungiri 17.30–17.45 Știri regionale 17.45–18.00 Revista presei săptămânală.

Duminică, 17 iulie 2005

16.00–17.30 Cântecul de acasă. 17.30–18.00 Magazin de reportaje.

DEX
online

Dicționare ale limbii române

www.dexonline.ro

Emisiunea în limba română

24 de ore din 24
pe www.rrr.ro

Unitate prin diversitate
Uniunea Europeană

Întrebări, teme permanente:

- ❖ Ce ne așteaptă în Uniunea Europeană
- ❖ Aderare – avantaje și dezavantaje
- ❖ Euroregiune – colaborare transfrontalieră
- ❖ Cetățean european – multi-culturalitate, multilingvism

Program radiofonic: 11 iulie, luni – ora 19.00

– Kossuth URH: 66,29 MHz și 66,14 MHz

– Frecvențele posturilor teritoriale

„Mi-a plăcut să privesc cerul și să cred că se întâmplă ceva în Cosmos”

(Urmare din pag. a 5-a)

– Ați împlinit nu demult 75 de ani și, în urma unei activități rodnice, ați realizat expoziții în mai multe țări ale lumii. Ce credeți, din experiența pe care o aveți, cum este privită arta românească contemporană în cultura globală? Unde credeți că este locul ei?

– Cred că locul artei românești, în contextul contemporan, este undeva în ceea ce intră în realizările care sunt în restul Europei, vorbind de Europa și are, ca orice etapă, plusuri și minusuri. Adică trebuie văzut până unde, în ceea ce se face în

arta contemporană acum. Trebuie văzut dacă nu este depășit de altele. Sigur că lucrurile astea trebuie aprofundate. Intrând în contact cu ceea ce se face și la vecini, în contextul european, să vedem unde nu ne repetăm. Pentru că există acest element de surpriză în artă. Văzut de cineva ca nou, dar care poate să fie un lucru de exprimare foarte vechi. Adică sunt artiști care astăzi descoperă impresionismul. E foarte bine. Important e cum îl interpretează, merg mai departe, sau au alte tendințe constructiviste.

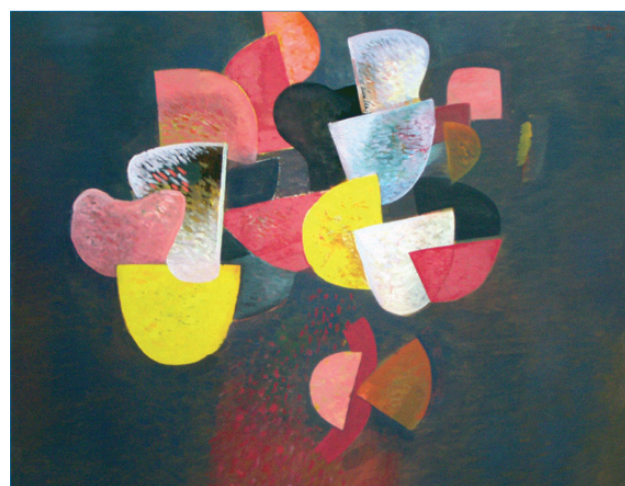
Rămâne încă o etapă de purificare și de sedimentare a lucrurilor acestora. Pozitiv este faptul că foarte multă lume tânără are acces la acest domeniu, la cultură, că se pot pregăti. Este un lucru foarte mare, pentru că din foarte mulți care se pregătesc probabil vor fi puțini aceia care vor rămâne și vor reuși să se finalizeze și vor deveni niște personalități pe parcurs. E un lucru foarte interesant al artei că, cine vrea să ducă treaba asta până la sfârșit, trebuie s-o facă cu mari sacrificii și pasiune, să simtă nevoia ca de apă, ca de aer că trebuie să lucreze, că trebuie să descopere. Altfel, sigur că poate fi considerată așa ca o chestie, o fac numai de plăcere de a picta. Ei, nu. Ajungerea la performanță e ca în orice domeniu. Trebuie efort, trebuie continuitate, încercarea de a te depăși, de a te introduce în context pe propria responsabilitate. Artistul este responsabil prin cariera lui nu așa, pentru o vreme, ci pentru o perioadă lungă. Altfel ajungem numai la niște lucruri care sunt făcute pentru plăcerea de a fi făcute.

– La începutul carierei dumneavoastră, au fost artiști care v-au inspirat în creație sau pe urmele cărora ați pășit?

– Am crescut într-o familie

de sculptori, și de mic copil am văzut ce înseamnă o sculptură sau o pictură făcută de cineva. Alături de asta, în pregătirea mea am fost atras de ceea ce mi ofereau muzeele în general. Și mă refer aici atât la cele din România, cât și la cele din Europa. Faptul că am acest prilej să văd opere în frumusețea lor, în marile muzee, a format în conștiința mea un fel de cult pentru această meserie. Muzeul mi-a arătat că orice artă este și o cunoaștere temeinică a meseriei. Iar mai apoi, aceasta s-a adâncit o dată ce am cunoscut operele lui Grigorescu, Andreescu, și pe profesorii mei, față de care mereu am avut un respect, pentru seriozitatea cu care ei făceau pictura și care a rezistat timpului și care a rezistat timpului și astăzi e tot atât de frumoasă. Iar eu cred că este foarte important ca la vârsta mea, la 75 de ani, să te duci într-

un muzeu, și să vezi marile opere cu aceeași emoție din tinerețe. Or pentru artist e foarte important să rămână proaspătă acea senzație care rămâne din tinerețe, care te uimește, deși nu știi ce e. Aceasta îmi dă forța necesară ca și în ziua de azi să merg mai departe, să lucrez în continuare în atelier. Iar acest lucru a cam dispărut. Oamenii nu mai stau în fața operelor de artă, trec prin muzeu ca prin gară, fără să mai aibă această emoție. Nu mai au această plăcere să stea și să mediteze în fața unei capodopere a artei. Iar pentru mine apare următoarea întrebare: ce rămâne în timp? Câte din lucrările mele vor reuși să străbată în timp, fiind ele judecate de către criticii de artă? Opera de artă temeinică rezistă, a rezistat, și trebuie să reziste. Acesta e timpul, până la urmă. Ce va rămâne în timp, și cum va judeca timpul? T. Iova

FOAIA
românească
8 IULIE 2005
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Toma Iova, Rita Păcșas, Ștefan Crâsta. Tehnoredactare computerizată: Ștefan Mihailov. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@axelero.hu, foaia@freemail.hu Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Mozi Nyomda Bt. 5600 Bichșciaba, str. Luther nr. 5/B. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichș și Csongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2005: 3 luni 912 forinți; 6 luni 1824 forinți; 1 an 3648 forinți. Apariția săptămânalului este asigurată de Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”. A hetilap megjelenését a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért” Közalapítvány biztosítja.